Управління культури і туризму
Харківської обласної державної адміністрації
Харківська обласна універсальна наукова бібліотека

КРАЄЗНАВЧА КНИГА ХАРКІВЩИНИ
2019

Анотований каталог видань

Харків ХОУНБ 2020

УДК 016:908 (477.54)
ББК 91.11 (4 Укр – 4 Хар)
К 78

Краєзнавча книга Харківщини 2019 [Текст] : анот. каталог видань / Упр. культури і туризму Харків. облдержадмін., Харків. обл. універс. наук. б-ка ; уклад.: Н.І.Грайворонська, Л.М.Конопля. – Харків : ХОУНБ, 2020. – 50 с. : іл.

Анотований каталог інформує читачів про книги краєзнавчого напряму видавництв та поліграфічних підприємств регіону, а також про друковані видання, присвячені Харкову і Харківській області, що вийшли в Україні та надійшли до фонду РЦІ «Харківщина» Харківської обласної універсальної наукової бібліотеки протягом 2019 р. Покажчик є продовженням започаткованої у 2010 р. серії «Краєзнавча книга Харківщини».

У каталозі містяться бібліографічні описи книг та анотації до них **(використані анотації із книг, які запропоновані авторами або видавництвами)**, подаються копії обкладинок. Бібліографічний опис здійснено за чинними в Україні стандартами. Літературу розміщено відповідно до «Схеми краєзнавчого каталогу ХОУНБ». Окремим розділом представлені видання, що продовжуються, неопубліковані видання ХОУНБ. Для зручності користування до каталогу створено допоміжний апарат («Іменний покажчик», «Алфавітний покажчик назв творів», «Зміст»).

Видання адресовано фахівцям книговидавничої справи, представникам органів державної влади та управління, керівникам бібліотек, книгарень, працівникам бібліотек і музеїв, краєзнавцям, науковцям, студентам та усім, хто цікавиться книжковою продукцією та історією краю.

Укладачі:	Н.І. Грайворонська
	Л.М. Конопля
Редактори:	Л.І. Єпішева
	О.М. Травіна
Комп’ютерний набір	Н.І. Грайворонська
Комп’ютерна верстка	Л.М. Конопля
Відповідальний за випуск	Л.О. Сашкова

© Харківська обласна універсальна
наукова бібліотека, 2020

ХАРКІВСЬКА ОБЛАСТЬ В ЦІЛОМУ

ВИДАТНІ ДІЯЧІ І КРАЙ

1. **Берлин В.Д. З.Е. Серебрякова. На пути в Париж / В.Д.Берлин. – Харьков : СИМ, 2018. – 119 с. : ил.**

Книгу «З.Е. Серебрякова. На пути в Париж» автор посвящает нескучанскому периоду жизни и творчества замечательной художницы, харьковчанки, накануне её отъезда во Францию.

Эта книга – итог встреч с земляками художницы, а также путешествия по знакомым и дорогим для художницы местам. Выходу книги предшествовала большая подготовительная работа: более десяти публикаций, сотни выступлений с рассказами о З.Серебряковой.

2. **Борис Косарев. Харківський модернізм 1915–1931 = Borys Kosarev. Modernist Kharkiv 1915–1931 : вист. із колекцій: Н.Б.Косаревої (Харків), Музею театр., музич. та кіномистецтва України (Київ), Харків. худож. музею, Б. і Т. Гриньових (Харків), Галереї ВоваТаня (Харків), О.Мизгіна (Харків), Д.Горбачова (Київ) / куратор виставки М.Мудрак ; авт. ст.: М.Мудрак, В.Чечик, Т.Павлова. – Київ : Родовід, 2011. – 213 с. : іл.**

Борис Косарев (1897–1994) був ключовою фігурою мистецького авангарду, що сформувався в Харкові перед Першою світовою війною. У книзі представлена біографія Б.Косарева, його фотохроніки, театр, Каталог виставки, перелік творів в Каталозі, спогади тощо.

…Після революції 1917 р. більшовикам було дуже важко закріпитися в Україні, й тому вони вимушено пішли на численні поступки, зокрема започаткувавши політику українізації на всіх рівнях влади, а також в культурі. Це відкрило надзвичайну свободу для самовираження в освіті, літературі, театрі й образотворчому мистецтві. Мистецтво повнилося разючими оригінальними ідеями під впливом революційної атмосфери в країні та революційних мистецьких ідей із Заходу. Тому й на мистецький доробок Б.Косарева, представлений на виставці, варто дивитися крізь призму його доби. У центрі виставки – роботи Б.Косарева в період модернізму, а надто конструктивізму, який активно розвивався у Харкові… Вражає жанрове розмаїття: графіка, живопис, театральні декорації, ескізи костюмів, фотографії та книжкові ілюстрації. Попри те, що Косарев був однією з центральних фігур харківського авангарду, він мало що відомий у мистецькому світі…

Ця виставка віддає належне його внеску до українського модернізму та мистецькому духу його доби.

3. **Вальд В. Останній бій Урус-шайтана : роман / В.Вальд. – Харків : Кн. клуб «Клуб сімейного дозвілля», 2017. – 494 с.**

Роман присвячений героїчним подіям кінця XVII ст., коли кожен день був визначальним не лише для українського народу і його віри, а й для всієї Європи. Події розгортаються в горах Криму, у жахливому степу Хейхат, у палацах володарів і на полях битв…

Перша шабля султана, непереможний Орхан, кидає виклик кошовому Війська Запорозького. Лицарський поєдинок має покласти край багаторічній ворожнечі й позбавити мусульманський світ того уславленого Івана Сірка, якого кожну третю п'ятницю проклинають у всіх мечетях Османської імперії. І.Сірко приймає виклик честі. Але занадто багато перешкод треба подолати героям, щоб зустрітися напередодні великої битви під Віднем, де величезному війську турецького султана протистоятиме об'єднана армія Європи.

4. **Маслійчук В.Л. Іван Мазепа і Слобідська Україна / В.Л.Маслійчук. – Харків : Харків. приват. музей міськ. садиби, 2014. – 143 с. : іл.**

У монографії описано діяльність гетьмана Івана Мазепи у зв'язку зі слобідськими полками, ставлення гетьманської адміністрації до сусідніх козацьких автономій. Автор детально розглядає особливості прикордоння та боротьбу за нього, події 1708–1709 рр. на пограниччі Гетьманщини. Окремий розділ присвячено політиці пам'яті щодо Мазепи та його послідовників на територіях, що не входили в той час до гетьманської компетенції, «війні пам'ятей» у 2007-2009 рр. з нагоди чергових річниць «українсько-шведського союзу».

Для істориків та широкого кола читачів.

5. **Михайло Васильович Остроградський в оцінках сучасників та нащадків : до 200-річчя з дня народження / Харків. нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна ; упоряд.: Б.П.Зайцев, С.І.Посохов, В.Д.Прокопова. – Харків : НМЦ «СД», 2001. – 94 с. – (Визначні постаті в історії Харківського університету).**

«Ім'я Остроградського вже 150 років посідає почесне місце серед імен видатних математиків світу. Саме йому, вихованцю Харківського університету, судилося стати першим українським вченим, який здобув європейську і навіть ширше – світову славу. І не випадково, що другий випуск серії «Визначні постаті в історії Харківського університету» (після випуску про засновника університету В.Н.Каразіна) присвячений саме йому – одному з творців Петербурзької математичної школи, члену багатьох академій світу Михайлу Васильовичу Остроградському.

Харківський університет завжди пам'ятав одного з найобдарованіших своїх учнів. Ще за життя вченого, у 1859/60 навчальному році, він був обраний почесним членом цього закладу. Надалі М.В.Остроградському присвячували наукові конференції та семінари, його дослідження набули розвитку в працях науковців університету.

Це видання – ще один знак нашої глибокої пошани до славетного земляка, наукові розвідки якого були свого часу прапором прогресу й сприяли тому, що Україна посіла чільне місце серед країн – батьківщин наук».

Ректор ХНУ ім. В.Н.Каразіна В.С.Бакіров.

6. **Павлова Т. Борис Косарев: 1920-ті роки. Від малярства до теа-кіно-фото / Т.Павлова, В.Чечик. – Київ : Родовід, 2009. – 285 с. : іл.**

Наукова монографія Т.Павлової та В.Чечик присвячена найяскравішим сторінкам творчості Бориса Косарева.

Представник харківської гілки українського авангарду Б.Косарев був передусім театральним художником. Утім, не менш цікавою є живописна й графічна спадщина митця. Творчий доробок 1920-х років збагачують майстерні фотосерії: «Сорочинський ярмарок» та «Робочі моменти зйомки Землі».

Монографія містить найповніший на сьогодні альбом графічних, живописних, театральних і фотографічних творів художника 1910–1920-х років.

7. **Павлова Т. Василь Єрмілов жде весну / Т.Павлова. – Київ : Родовід, 2012. – 107 с. : іл. – ([Родовід] мала серія українського модернізму).**

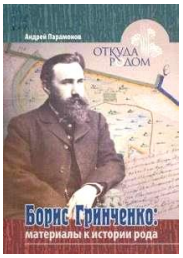

8. **Парамонов А.Ф. Борис Гринченко: материалы к истории рода / А.Ф.Парамонов. – Харьков : Тип. «Мадрид», 2017. – 43 с. : ил. – (Откуда родом).**

О нем пишут школьники и студенты, педагоги, филологи, но историки словно вычеркнули его из круга своих интересов. Как следствие – отсутствие интереса – мифотворчество, которое все глубже усваивается посредством интернета. Документальные фильмы и видеосюжеты, как более популярные источники информации, распространяют недостоверные сведения устами тех же школьников. Харьков, как город, где происходило становление Бориса Дмитриевича Гринченко, словно вычеркнут из официальной биографии. А ведь здесь он родился в семье бедной дворянской русифицированной семьи, учился в Реальном училище, был арестован, стал учителем народной школы, и, в конце концов, переехал в Киев, где и развернулся его талант в полную силу. Предлагаемое исследование возвращает забытые источники, архивные документы и фотографии, которые делают Гринченко частью истории Харькова.

Книга для всех, кто любит Харьков и Слободской край.

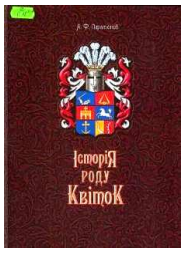

9. **Парамонов А.Ф. Історія роду Квіток / А.Ф.Парамонов ; Харків. приват. музей міськ. садиби, Центр. держ. іст. архів України. – Харків : Харків. приват. музей міськ. садиби, 2013. – 151 с. : іл.**

Ця книга – збірник про видатну родину української історії та культури, рід Квіток. До цього роду належали козацькі старшини, чиновники, історики, однак найвидатнішою постаттю є родоначальник української прози Григорій Квітка-Основ'яненко. Наводиться на сьогодні найповніша генеалогія Квіток з важливими екскурсами в тогочасний побут, історія родового «гнізда» роду – с. Основи, перша велика біографія українського класика пера Григорія Данилевського. Зазначено бібліографічний опис книжок XVII-XVIII ст., що належали родині, прижиттєва бібліографія творів Григорія Квітки-Основ'яненка. Також

публікуються наявні витяги із «Літопису Квіток» – важливого джерела з історії України.

Для істориків, літературознавців, краєзнавців, широкого кола читачів.

10. **Пилипенко С.В. Тисячі в одиницях : вибр. оповідання і байки / С.Пилипенко. – Київ : Київ – Париж – Дакар, 2018. – 345 с. : іл.**

Сергій Пилипенко – письменник, громадський діяч 1920-х років, засновник і керівник спілки селянських письменників «Плуг». Його репресували як «ворога народу» у 1933 р. і з того часу творчість була повністю вилучена з української літератури. Тільки під час «відлиги», 1963 р., вперше вийшла збірка «Байки та оповідання» завдяки героїчним зусиллям сестри Сергія, Людмили Пилипенко, яка перед цим добилася реабілітації брата…

Ця книга видана для ознайомлення сучасного читача з творчістю несправедливо забутого талановитого українського письменника – Сергія Пилипенка. Без нього ми б ніколи не знали про цілу ланку геніальних українських авторів, які завдяки йому з'явились в українській літературі у 20-х рр. XX ст. і творчість яких по цей час є золотою скарбницею України.

11. **Пушкарь-Браунинг В.И. Кениг Леопольд Егорович. 1821–1903 / В.И.Пушкарь-Браунинг. – Харьков : Точка, 2018. – 123 с. : ил.**

Книга о Леопольде Егоровиче Кениге – российском немце сахарозаводчике, владельце и устроителе малороссийских усадеб Шаровка и Тростянец.

С 1874 г. Л.Кениг начинает приобретать участки земли в Харьковской губернии. Для переработки свеклы и производства сахара он приобретает три завода в местечке Тростянец Харьковской губернии – два свеклосахарных и один рафинадный. К началу XX в. рафинадные заводы компании «Л.Е.Кениг» были одними из самых влиятельных в стране.

Живописная местность Шаровки настолько понравилась Кенигу, что он покупает имение у братьев Герберштайнов за 250 тыс. рублей. Именно Леопольд Кениг преобразовал поместье в тот вид, который мы знаем сегодня: двухэтажный дворец на 26 комнат и три больших зала. Для устройства парка барон пригласил из Риги Георга Куфальдта, с легкой руки которого было высажено до 70 редкостных ценных пород деревьев – представителей флоры Европы, Азии, Америки и Африки. Кроме этого, обустроили террасированный сад, розарий и грот с источником.

12. **Харківський історіографічний збірник : вип. 16 / Харків. нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна [редкол.: С.І.Посохов (голов. ред.) та ін.]. – Харків : ХНУ, 2017. – 311 с.**

У випуску наукового збірника зібрано статті з широкого кола проблем теорії та історії історичної науки та освіти.

Збірник присвячений М.І.Костомарову (1817–1885), історику, археологу, етнографу.

Для науковців, викладачів, усіх, хто цікавиться історіографією.

КРАЄЗНАВСТВО

13. **Awesome Kharkiv : interesting things you need to know. – Kyiv : Osnovy Publishing, 2018. – 68 p. : il. – (Awesome Series).**

Анотація та весь матеріал викладено англійською мовою.

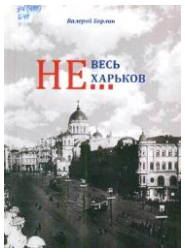

14. **Берлин В.Д. Не весь Харьков… / В.Д.Берлин. – Харьков : СИМ, 2014. – 112 с. : ил.**

В новой книге «Не весь Харьков» автор не меняет своих пристрастий, которые он обнаружил в предыдущих книгах – он откапывает из небытия и возвращает из небрежения имена тех, кто в разные времена участвовал в формировании утраченного позже культурного пространства Харькова и Слобожанщины.

Валерий Берлин доказывает закономерность того, что Харькову предопределена роль города, которому суждено постоянно подпитывать культурные слои разных стран мира своими талантливыми людьми.

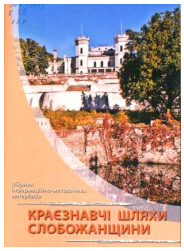

15. **Краєзнавчі шляхи Слобожанщини : зб. інформ.-метод. матеріалів (X вип.) / Департамент науки і освіти Харків. обл. держ. адмін., Комун. закл. «Харків. обл. станція юних туристів» Харків. обл. ради. – Харків : СтильИздат, 2017. – 72 с. : іл.**

У збірці представлені матеріали пошуково-краєзнавчого та національно-патріотичного спрямування з географії та історії Богодухівського району Харківської області, характеризуються туристсько-рекреаційні ресурси, історичні відомості про населені пункти, біографічні довідки відомих особистостей краю.

Збірка може бути корисною педагогам, учням, краєзнавцям, усім, кому цікава Харківщина.

КРАЄЗНАВЧИЙ ТУРИЗМ

16. **Організація екологічного туризму на території сільської місцевості : зб. інформ.-метод. матеріалів / Упр. культури і туризму Харків. обл. держ. адмін., Обл. комун. закл. «Харків. орг.-метод. центр туризму». – Харків : [Б. в.], 2018. – 18 с. : іл. – (Харківщина туристична).**

У збірці розглянуто основні поняття, принципи та сучасну концепцію екологічного туризму, його основні різновиди, виявлено проблеми та перспективи розвитку. Проаналізовано різні підходи до визначення дефініції «екотуризм». Обґрунтовано актуальність дослідження та необхідність його розвитку на Харківщині.

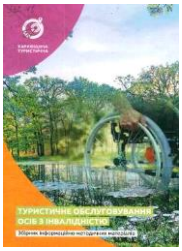

17. **Туристичне обслуговування осіб з інвалідністю : зб. інформ.-метод. матеріалів / Упр. культури і туризму Харків. обл. держ. адмін., Обл. комун. закл. «Харків. орг.-метод. центр туризму». – Харків : [Б. в.], 2018. – 26 с. : іл. – (Харківщина туристична).**

У збірці представлено перспективи для інтенсивного розвитку внутрішнього та іноземного інклюзивного туризму, наведено приклади доступних туристичних об’єктів у Харківській області. Також викладено рекомендації щодо роботи з інклюзивними групами, туристичного обслуговування та правила етикету при спілкуванні з особами з інвалідністю. Окремим розділом висвітлюється міжнародний досвід щодо розвитку доступного туризму в європейських країнах для людей з інвалідністю.

ІСТОРІЯ КРАЮ

18. **Альбовский Е.А. История Харьковского полка: 11 Драгунский Харьковский Её Императорского Высочества Великой княгини Александры Петровны полк / Е.А.Альбовский. – Харьков : Харьков. частн. музей город. усадьбы, 2009. – 243 с. : ил. – (Откуда родом).**

Книга является переизданием работы (1897 г.) известного историка Евгения Альбовского. В увлекательной форме, с использованием огромного количества архивного материала, автор знакомит читателя с историей Харьковского драгунского полка. Эта книга является продолжением истории Харьковского Слободского казачьего полка. Автор собрал огромный массив исторических материалов, которые до него никто не изучал.

19. **Багалій Д.І. Історія Слободської України / Д.І.Багалій. – [Репр. вид.]. – Харків : Вид. О.Савчук, 2018. – XIV, 308 с. : іл. – Вих. дані ориг.: Харьков : Союз, 1918.**

Перевидання класичної праці академіка Д.І.Багалія «Історія Слободської України» (1918) здійснюється вперше зі збереженням оригінальної мови та ілюстративного матеріалу. Розміщення тексту по сторінках та їхню нумерацію збережено.

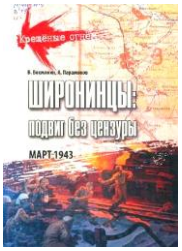

20. **Вохмянин В.К. Широнинцы: подвиг без цензуры. Март 1943 / В.К.Вохмянин, А.Ф.Парамонов. – Харьков : Харьков. частн. музей город. усадьбы, 2014. – 119 с. : ил. – (Крещенные огнем).**

2 марта 1943 г. у с. Тарановка Змиевского района Харьковской области взвод гвардии лейтенанта Широнина из состава 78-го гвардейского стрелкового полка 25-й гвардейской стрелковой дивизии принял неравный бой с авангардом 6-й танковой дивизии гитлеровцев и в кровавой схватке отстоял свой рубеж обороны. Подвиг гвардейцев-широнинцев стал ярким примером массового героизма советских воинов в смертельной борьбе с захватчиками и, по праву, вписан в историю Второй мировой войны. О нем писали книги, снимали фильмы и слагали песни…

За рамками официальной версии боя остались, однако, многие его участники и подробности тех трагических событий. Правда о жестоких боях под Тарановкой 2-9 марта 1943-го стала доступной лишь сегодня, 70 лет спустя.

Для широкого круга специалистов и всех, кто интересуется историей Второй мировой и Великой Отечественной воин.

21. **Зекцер Д.М. Участь євреїв в боях на всіх фронтах Другої світової війни / Д.М.Зекцер. – Харків : Точка, 2018. – 325 с. : іл.**

Данная монография раскрывает «тайну» об участии еврейского народа во Второй мировой войне на всех фронтах земного шара (в основном на передовой) во всех родах войск, на всех уровнях командования; его мужество, отвагу и героизм. Читатели обогатят свои знания еврейской истории и многострадальной, но героической жизни этого народа,

задумаются о будущем народа. Знание о национальном вкладе в победу есть общенациональная задача еврейского народа…

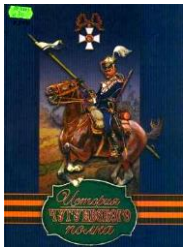

22. **История Чугуевского полка / [авт.-сост.: А.Левченко, А.Парамонов]. – Харьков : Харьков. частн. музей город. усадьбы, 2008. – 287 с. : ил.**

23. **Карпов В.П. Харьковская старина : из воспоминаний старожила / В.П.Карпов ; авт. предисл. и сост. А.Ф.Парамонов. – Харьков : Харьков. частн. музей город. усадьбы, 2012. – 192 с. : ил.**

Автор книги Василий Парфентьевич Карпов, умерший в 1906 г., принадлежал к одной из самых известных в Харькове купеческих фамилий. Помимо коммерческой деятельности В.П.Карпов преподавал в нескольких гимназиях черчение и рисование, организовывал вечера и участвовал в них как лектор, печатался в Харьковских губернских ведомостях под псевдонимом «Дон Базилио», позднее стал корреспондентом газеты «Южный Край».

Свои «Воспоминания старожила» он публиковал в газете «Южный край» в виде коротких новелл из номера в номер (в 1933 году их издали отдельной книгой).

«…Долгие годы «Воспоминания старожила» читались многими поколениями харьковчан с огромным интересом, к ним было приковано внимание журналистов, историков, краеведов. Книга, изданная в 1933 г., давно стала библиографической редкостью, её и сегодня можно купить на книжном базаре по очень высокой цене. Это подтолкнуло нас к переизданию. И сегодня мы издаем «Воспоминания старожила», второй раз.

… Неоспоримо то, что многие свои истории автор значительно приукрасил. Это можно объяснить тем, что первые публикации выходили в газете, для которой важна была не дотошная достоверность, а привлекательность рассказа для читателей. С другой стороны, многие утверждения автора вполне увязываются с его понятиями. Возможные ошибки в биографических сведениях объясняются недоступностью источников, в которых бы он мог их почерпнуть… Но все эти детали и мелочи вполне могут быть исправлены исследователями и читателями, главное же в воспоминаниях Карпова не в них, а в той безграничной любви к родному городу и его прошлому. То, чего так недостаёт в большинстве современных исторических изысканий…»

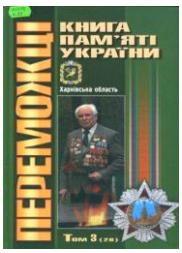

24. **Книга Пам’яті України. Харківська область. Переможці : т. 3 (26). – Харків : Обл. пошук.-вид. наук. ред. Кн. Пам’яті України, 2013. – 631 с. : портр.**

В Україні понад 20 років триває широкомасштабна робота зі створення історико-меморіального серіалу «Книга Пам’яті України», започаткована урядовим рішенням у липні 1989 р. За цей час підготовлено і випущено понад 400 поіменних меморіальних томів «Книги Пам’яті України», «Книги Скорботи України» та Книги Пам’яті України, про громадян, які

загинули у воєнних конфліктах за кордоном, у яких увічнено понад 10 мільйонів українців…

…«Переможці» – заключна частина серіалу історико-меморіального видання Книги Пам’яті України, на сторінках якого увічнені імена ветеранів Великої Вітчизняної і Другої світової воєн, чиї долі пов’язані з Харківщиною. Їм пощастило зустрічати переможний Травень у повоєнний, мирний час. І згадувати своїх бойових товаришів, наших земляків, які залишилися на полях битв…

…До третього тому Книги Пам’яті «Переможці» увійшли біографії, складені за документами Фонду особового походження учасників Великої Вітчизняної війни 1941–1945 рр. Державного архіву Харківської області. Обласна пошуково-видавнича редакція також продовжує роботу з архівом Харківського обласного військового комісаріату. …Книга ілюстрована фотографіями колишніх фронтовиків, партизанів, підпільників. Біографічні відомості ветеранів та учасників бойових дій розміщено за алфавітом, наведено рік і місце їх народження, участь у війні, військове звання, бойові нагороди, трудовий шлях після війни, трудові нагороди і відзнаки, для тих, хто живий донині, – вказано місце проживання, для тих хто помер після війни – дата смерті і місце поховання. Назви населених пунктів, місць народження, загибелі і поховання вказані у відповідності з сучасним адміністративним поділом.

Увійшли короткі історико-публіцистичні коментарі. Також подаються біографії Героїв України, повних кавалерів ордена Слави, учасників Параду перемоги; біографії воїнів-ветеранів 53-ї і 57-ї армій, які визволяли Харків…

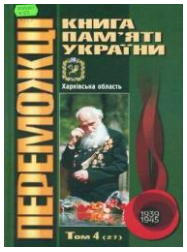

25. **Книга Пам’яті України. Харківська область. Переможці : т. 4 (27). – Харків : Обл. пошук.-вид. наук. ред. Кн. Пам’яті України, 2014. – 593 с. : портр.**

В Україні понад 25 років триває широкомасштабна робота зі створення історико-меморіального серіалу «Книга Пам’яті України», започаткована урядовим рішенням у липні 1989 р. За цей час підготовлено і випущено понад 400 поіменних меморіальних томів «Книги Пам’яті України», «Книги Скорботи України» та Книги Пам’яті України, про громадян, які загинули у воєнних конфліктах за кордоном, у яких увічнено понад 10 мільйонів українців…

…«Переможці» – заключна частина серіалу історико-меморіального видання Книги Пам’яті України, на сторінках якого увічнені імена ветеранів Великої Вітчизняної і Другої світової воєн, чиї долі пов’язані з Харківщиною. Їм пощастило зустрічати переможний Травень у повоєнний, мирний час. І згадувати своїх бойових товаришів, наших земляків, які залишилися на полях битв…

У четвертому томі Книги пам’яті «Переможці», як і в попередніх трьох, біографічні відомості учасників бойових дій розміщено за алфавітом, вказані прізвища, імена по батькові, наведено рік і місце їх народження, участь у війні, військове звання, бойові нагороди, трудовий шлях після війни, трудові нагороди і відзнаки, для тих, хто живий донині, – вказано місце проживання, для тих хто помер після війни – дата смерті і місце поховання. Назви населених пунктів, місць народження, загибелі і поховання вказані у відповідності з сучасним адміністративним поділом.

Книга ілюстрована фотографіями колишніх фронтовиків, партизанів, підпільників. Том відкривають біографії Героїв Радянського Союзу, долі яких пов'язані з Харківщиною.

Додатковий поіменний список увічнює полеглих захисників батьківщини, які народилися, мешкали на території Харківської області, померли в госпіталях або загинули під час боїв та у фашистському полоні. У список увійшли також імена воїнів-харків'ян, особи яких встановлено за іменними медальйонами, знайденими пошуковими загонами…

26. **Книга переписная казаков, из черкас работников, дворовых людей, пушкарей, сотников и ротмистров Слободского Харьковского полка, освобожденных от подушного оклада г. Харькова и уезда, 1742 год / [редкол., авт.-сост.: А.Ю.Гриппа, В.Л.Маслийчук, А.Ф.Парамонов]. – Харьков : Харьков. частн. музей город. усадьбы, 2013. – 583 с.**

Данный документ, безусловно, интересен, прежде всего, специалистам – генеалогам, а также тем, кто самостоятельно ищет своё родословие. Это ревизская сказка территории Харьковского Слободского казачьего полка 1742 г., она относится ко II-й ревизии податного населения Российской империи, только описывает те сословные группы Харьковского полка, которые были освобождены от подушного налога. Документ хранится в Российском государственном архиве древних актов (г. Москва).

Сохранены особенности написания имен и фамилий.

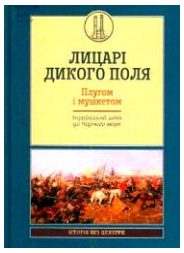

27. **Лицарі Дикого Поля. Плугом і мушкетом: український шлях до Чорного моря. – Харків : Кн. клуб «Клуб сімейного дозвілля», 2016. – 352 с. – (Історія без цензури).**

Це дуже перспективна книжка. Бо вона є якщо не першою на цю тему, то, вочевидь, справді масштабною, основою для повноважного епосу Українського Степу.

28. **Національна книга пам'яті жертв голодомору 1932–1933 років в Україні. Харківська область / [авт. кол. та упоряд.: Л.Б.Ровчак, І.В.Шуйський, Н.В.Лапчинська [та ін.] ; Укр. ін-т нац. пам'яті, Харків. облдержадмін.]. – Харків : Золоті сторінки, 2018. – 1023 с. : іл.**

До Книги другої Харківського тому Національної книги пам'яті жертв голодомору 1932–1933 рр. включені відомості про померлих мешканців Валківського, Ізюмського (окрім м. Ізюм), Кегичівського, Коломацького, Красноградського, Краснокутського, Куп'янського, Лозівського, Печенізького, Сахновщинського та Шевченківського районів. Мартиролог книги поданий за сучасними районами та сільрадами Харківської області.

Харківський том побудований за єдиною структурою та містить крім мартирологу розділи документів, свідчень очевидців, довідку про адміністративно-територіальний поділ, покажчики та список скорочень.

Видання розраховано на науковців, викладачів вищих навчальних закладів, істориків, краєзнавців, усіх тих, хто цікавиться історією Харківщини.

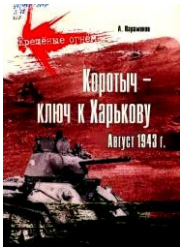

29. **Парамонов А.Ф. Коротыч – ключ к Харькову. Август 1943 г. / А.Ф.Парамонов. – Харьков : Харьков. частн. музей город. усадьбы, 2013. – 86 с. : ил . – (Крещенные огнем).**

Поселок Коротыч, расположенный в нескольких километрах от Харькова, в двадцатых числах августа 1943 г. стал ареной жесточайших боев. Среднесуточные потери соединений Красной Армии в личном составе и боевой технике были сравнимы лишь с Берлинской операцией 1945 г. Задача, поставленная Ставкой ВГК войскам Степного фронта, заключалась не только в освобождении Харькова, но и в уничтожении всей харьковской группировки гитлеровцев. Для этого её необходимо было окружить силами 5-й гвардейской танковой и 53-й армией ударами на Коротыч и далее на Покотиловку, Бабаи, Буды. Но в районе Коротыча наши армии столкнулись с необычайно упорным сопротивлением немецких танково-гренадерских дивизий. Только 29 августа противник отошел на заранее подготовленные рубежи по р. Мжа. В этот день были освобождены Коротыч и полностью – Харьков…

Для широкого круга специалистов и всех, кто интересуется историей Второй мировой и Великой Отечественной войн.

30. **Переписные книги города Харькова 1667, 1669 гг. / Рос. гос. арх. древ. актов ; [ред. А.Ф.Парамонов]. – Харьков : Харьков. частн. музей город. усадьбы, 2009. – 93 с. – (Слобожанские родоводы).**

Публикация «Переписных книг города Харькова 1667, 1669 гг.» продолжает серию документов «Слобожанские родоводы». Хотя перепись 1667 г. и была введена в научный оборот академиком Д.И.Багалием и его последователем Е.А.Альбовским, но публиковалась частично, со многим количеством ошибок и неточностей. Именно поэтому авторы считают, что перепись 1667 г. публикуется впервые, т. к. она приводится целиком. Перепись 1669 г. ни разу не была представлена научному сообществу, хотя обе они расположены в одном деле, находясь на хранении в Российском Государственном архиве древних актов (г. Москва).

Уникальность издания состоит в том, что эти переписи становятся доступны исследователям Украины, особенно харьковчанам. Они подготовлены в соответствии с правилами издания исторических источников. Сокращенные слова подаются полностью, сокращенная писарями часть воспроизводится в скобках. Описки писарей не исправлены.

31. **Реабілітовані історією. Харківська область : кн. 3. Ч. 1 / обл. редкол.: Черняк М.Є. (голова) та ін. – Харків : Оригінал, 2015. – 671 с. : іл.**

«Реабілітовані історією. Харківська область» – складова частина всеукраїнської багатотомної науково-документальної серії книг, що є першою спробою системного висвітлення теми політичних репресій комуністичної тоталітарної влади.

Видання по Харківській області складатиметься з кількох книг, побудованих за єдиною структурою.

До першої частини Книги третьої увійшли в алфавітному порядку імена громадян, які зазнали політичних репресій у період з серпня 1937-го і до кінця 1938 року, прізвища яких починаються на літери А – Д.

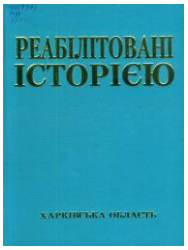

32. **Реабілітовані історією. Харківська область : кн. 3. Ч. 2 / обл. редкол.: Черняк М.Є. (голова) та ін. – Харків : Оригінал, 2016. – 695 с. : іл.**

«Реабілітовані історією. Харківська область» – складова частина всеукраїнської багатотомної науково-документальної серії книг, що є першою спробою системного висвітлення теми політичних репресій комуністичної тоталітарної влади.

Видання по Харківській області складатиметься з кількох книг, побудованих за єдиною структурою.

До другої частини Книги третьої увійшли в алфавітному порядку імена громадян, що зазнали політичних репресій у період з серпня 1937-го і до кінця 1938-го року, прізвища яких починаються на літери Е – М.

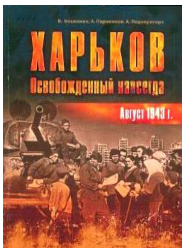

33. **Харьков. Освобожденный навсегда. Август 1943 г. : сб. документов и материалов / [авт.-сост.] В.Вохмянин, А.Парамонов, А.Подопригора. – Харьков : Харьков. частн. музей город. усадьбы, 2013. – 263 с. : схем. – (Харьков в войне).**

Белгородско-Харьковская наступательная операция (2-13 августа 1943 г.) – одно из самых известных и до сих пор недостаточно изученных сражений Красной Армии в войне с нацизмом. Мифы и стереотипы, жестокая правда и забытые факты переломного этапа Второй мировой войны. Подробности и кульминация боев за освобождение Харькова – в документах штаба Степного фронта и 5-й гвардейской танковой армии.

Авторы предлагают читателю исследовать и осмыслить события, происходившие до и после взятия советскими войсками второго по величине города Украины, рассказывают о труднейших днях начала его возрождения.

Для широкого круга читателей и всех, кто интересуется историей Второй мировой и Великой Отечественной войн.

ЕТНОГРАФІЯ КРАЮ

34. **Плотнік Н.А. Традиційна родинно-обрядова культура в сучасному суспільстві : на матеріалах Харківщини / Н.А.Плотнік ; Упр. культури і туризму Харків. обл. держ. адмін., Обл. орг.-метод. центр культури і мистецтва. – Харків : Точка, 2018. – 266 с. : іл., ноти.**

У монографії, на основі аналізу широкого кола першоджерел, досліджується історичний і сучасний стан родинно-обрядової культури з урахуванням специфічних особливостей Харківщини як одного з етноконтактних регіонів Слобожанщини. Здійснено синтез сучасної картини побутування ритуалів та своєрідності їхнього пісенного супроводу. На основі досвіду культурно-освітньої роботи Харківщини запропоновано регіональну модель збереження та розвитку родинних святкувань із залученням семантики, кодового значення, елементів традиційної обрядовості в умовах сучасних культурних реалій. Виявлено спільні та відмінні ознаки ритуально-пісенних комплексів, які супроводжують перехідні події в культурному житті слобожанської родини та формують фольклорну традицію регіону. Маючи комплексний характер, дослідження спирається на досягнення культурології, етномузикології, етнографії, історії. Часова дистанція дослідження – від зародків патріархально-родових конвіксій у землеробському неоліті до 90-х років XX – початку XXI ст.

Для науковців, викладачів, студентів гуманітарно-освітніх закладів, спеціалістів і практиків соціально-культурної сфери. Монографія може бути використана в сучасній практиці етнокультурної політики України, для розробки цільових регіональних програм збереження й розвитку української традиційної художньої культури, а також в освітній системі всіх рівнів для професійної підготовки спеціалістів соціально-культурної та освітньої галузей.

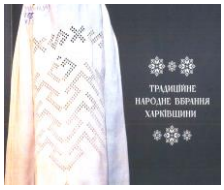

35. **Традиційне народне вбрання Харківщини : альбом. – Харків : Точка, 2018. – 139 с. : іл.**

Видання присвячено традиційному народному костюму Харківської області та історії його дослідження. Альбом містить фотографії та описи елементів одягу, що зберігаються у фондах музеїв та приватних колекціях, і стане в нагоді дослідникам традиційної культури Слобідської України, майстрам декоративно-ужиткового мистецтва, студентам, школярам і широкому колу читачів, зацікавлених народним мистецтвом.

ІСТОРІЯ МІСТ І СІЛ ОБЛАСТІ

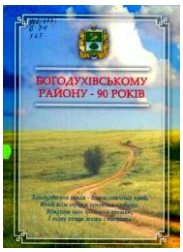

36. **Богодухівському району – 90 років. – [Б. м. : Б. в., 201-]. – 11 с. : іл.**

Богодухівський край – це один з наймальовничіших куточків України, який приваблює природними багатствами та історичною спадщиною.

Район був утворений у 1923 році, а в сучасних межах він сформувався з адміністративним центром у місті Богодухові у 1965 році.

Богодухів – одне з найкрасивіших міст Слобожанщини. Кожен, хто хоч раз побував у місті, закохався в нього на все життя, адже в ньому оселилася Божа аура…

37. **Бондаренко С. Ізюмщина: краєзнавчий нарис від давнини до сучасності: (до 95-ї річниці заснування Ізюмського району) / С.Бондаренко. – Слов'янськ : Друкарський двір, 2018. – 187 с. : іл.**

У виданні висвітлюється історичний розвиток, природні особливості, сучасний стан основних галузей економічного та суспільного життя Ізюмщини.

Видання розраховано на краєзнавців, істориків, учнівську молодь, широке коло читачів.

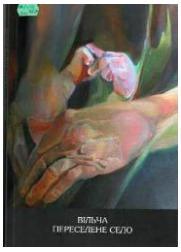

38. **Вільча – переселене село. – Харків : Друк. «Мадрид», 2018. – 187 с. : іл.**

Збірка містить історії вимушених переселенців, написані на основі інтерв'ю з мешканцями с. Вільча Вовчанського району Харківської області в рамках українсько-німецького проєкту «Вільча – переселене село». Ця збірка є результатом співпраці вільчан, які розповіли про свій досвід переселення з Чорнобильської зони відчуження або з Донбасу, та учасників проєкту, котрі ці розповіді записали. Історії написані живою мовою і доповнені фотографіями.

Думки й погляди, висловлені авторами, можуть не збігатися із думками і поглядами Фонду EVZ.

39. **Вовчанщина: особистості в історії і сучасності / [уклад. І.І.Захаров ; авт. передм. В.Мірошник, А.Степанець]. – Харків : Золоті сторінки, 2019. – 255 с. : портр.**

Книга містить наступні розділи: Сторінки історії: дати, події, факти; З історії заснування населених пунктів району; Особистості: історія, громадське життя; Промисловість, сільське господарство; Художники. Архітектори; Науковці; Артисти; Письменники; Медичні працівники; Працівники культури; Освітяни. Вчителі.

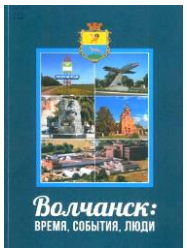

40. **Волчанск: время, события, люди / сост. И.Захаров. – Харьков : Золотые страницы, 2018. – 256 с. : ил.**

В издании приведены страницы истории г. Волчанск, включая материалы архивов, музеев, воспоминания личностей – наших земляков. В отдельный раздел вынесены материалы о предприятиях, учреждениях, организациях, а также творческих коллективах города.

Для широкого круга читателей, историков, краеведов.

41. **Вохмянин В.К. Соколово: забытые герои. Март 1943 / В.К.Вохмянин, А.Ф.Парамонов. – Харьков : Харьков. частн. музей город. усадьбы, 2014. – 115 с. : ил. – (Крещенные огнем).**

8 марта 1843 г. у с. Соколово Змиевского района Харьковской области на пути 6-й танковой дивизии вермахта насмерть встали воины Красной Армии и их первый боевой союзник во Второй мировой войне – солдаты и офицеры 1-го отдельного Чехословацкого пехотного батальона, сформированного на территории СССР. Кровь, пролитая ими в боях на земле Украины, прочно скрепила боевое братство двух армий, стран и народов в общей борьбе против нацизма в годы Второй мировой войны.

За рамками официальной истории и популярной версии событий осталось, однако, немало фактов и существенных реалий тех памятных и жестоких боев. Правда о подвиге под Соколово шла к потомкам 70 лет…

Для широкого круга специалистов и всех, кто интересуется историей Второй мировой и Великой Отечественной воин.

42. **Звід пам’яток історії та культури України: Харківська область. м. Куп’янськ і Куп’янський район / Упр. культури і туризму Харків. обл. держ. адмін., Обл. комун. закл. «Харків. наук.-метод. центр охорони культур. спадщини». – Харків : Курсор, 2018. – 155 с. : іл.**

Книга є першою із серії енциклопедичних видань, запланованих обласною редакційною колегією, Харківського тому «Звід пам’яток історії та культури України».

Автори статей – історики, археологи, архітектори, краєзнавці, музеєзнавці-пам’яткознавці та інші фахівці.

Для науковців, працівників музеїв, вчителів, студентів гуманітарного профілю, усіх тих, хто цікавиться минулим та сьогоденням Харківщини.

43. **Казыло В.В. Дарующие радость: культура Буд: этапы зарождения, становления, развития / В.В.Казыло, Э.Ю.Нечитайло. – Харьков : Слово, 2016. - 64 с. : ил.**

Книга призвана рассказать читателю об истории развития культурной жизни в поселке Буды, о периодах зарождения и становления духовного начала на всех исторических этапах.

44. **Коломацька ОТГ. Рік після об'єднання. – [Б. м. : Б. в., 2018]. – [20 с.] : іл.**

Звіт про виконану роботу.

45. **Коломацький район. 25 років. 1993–2018. – [Б. м. : Б. в., 2018]. – [12 с.] : іл.**

Коломацький район – це чудовий, мальовничий, багатий на історію край.

Минуло 25 років з часу відновлення Коломацького району як адміністративно-територіальної одиниці. Сьогодні можна з впевненістю сказати, що район розвивається, набуває європейського вигляду. Район займає вигідне географічне положення, має багаті природні та трудові ресурси, славетну історію і великі перспективи майбутнього.

Протягом 25 років відбулося формування органів влади, утворення нових організацій, установ, підприємств, відбулося багато позитивних змін.

46. **Манченко М.Г. Історія селища Манченки. Люди. Події. Факти : Кн. 1-2 / М.Г.Манченко. – Харків : Глас : Майдан, 2019. – 279 с. : іл.**

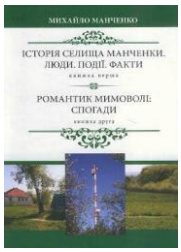

Михайло Манченко народився 25 жовтня 1937 р. в селищі Манченки Харківської області. У 1964 р. закінчив Харківський радіотехнічний технікум. Чимало років працював у тресті «Електропівденмонтаж» інженером. Перебував у численних відрядженнях на багатьох будівництвах СРСР і в закордонних країнах. Про це – його спогади, які автор почав писати в сімдесятирічному віці.

Як краєзнавець М.Манченко дослідив історію свого селища, яка друкується в цьому ж виданні (Зміст: Історія селища Манченки. Люди. Події. Факти ; Романтик мимоволі: спогади).

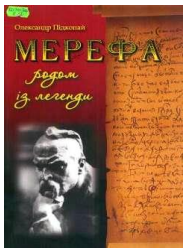

47. **Підкопай О.М. Мерефа родом із легенди / О.Підкопай ; [авт. передм. М.Сіренко ; худож. М.І.Таможніков]. – Харків : Друк. «Мадрид», 2018. – 89 с. : іл.**

48. **Шевченківський район. Підсумки та пріоритети соціального та економічного розвитку. – [Б. м. : Б. в., 2018]. – 22 с. : іл.**

Основні напрямки роботи Шевченківської районної державної адміністрації, підсумки за 2017 рік, пріоритети діяльності на 2018 рік.

ПРИРОДА КРАЮ

49. **Географічні дослідження: історія, сьогодення, перспективи : матеріали щоріч. міжнар. наук. конф. студентів та аспірантів, присвяч. пам'яті проф. Г.П.Дубинського (Харків, 12 квіт. 2018 р.). Вип. 11 / Харків. нац. ун-т ім. В.Н. Каразіна, Укр. геогр. т-во, Студент. наук. т-во ф-ту геології, географії, рекреації і туризму. – Харків : Лідер, 2018. – 231 с.**

У збірнику викладені матеріали доповідей студентів, аспірантів та молодих вчених на щорічній науковій конференції, присвяченій пам'яті професора Г.П.Дубинського.

50. **Охорона довкілля : зб. наук. ст. XIII Всеукр. наук. Таліїв. читань / Харків. нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, Екол. ф-т ; [редкол.: Н.В.Максименко (голова) та ін.]. – Харків : ХНУ, 2017. – 143 с.**

Розглядаються сучасні проблеми раціонального природокористування та охорони природи, оцінки екологічного стану компонентів і комплексів довкілля. Висвітлені наукові та освітянські проблеми заповідної справи в Україні. Також надано результати міжнародного співробітництва в галузі екологічної освіти і просвітництва.

Для науковців, фахівців-екологів, викладачів, аспірантів, магістрів і студентів вищих навчальних закладів.

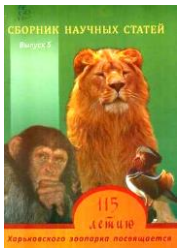

51. **Сборник научных статей. Вып. 5: 115-летию Харьковского зоопарка, 85-летию КЮБЗа и 85-летию Дома слонов посвящается / Департамент культуры Харьков. гор. совета, Харьков. зоолог. парк. – Харьков : Оригинал. – 2010. – 387 с. : ил.**

Пятый выпуск сборника научных статей традиционно приурочен к юбилею – 115-летию Харьковского зоопарка. В сборник вошли научные статьи сотрудников не только Харьковского, но и других зоопарков, а также профильных зоологических учреждений. В отличие от других выпусков, в сборнике более широко представлены статьи, посвященные вопросам научно-просветительской работы в зоопарках, методике её организации и проведения. Уделено внимание и проблемам, связанным с, так называемыми, малыми зоопарками и другими зооэкспозициями, а также актуальности создания и проектирования новых зоопарков. Большое внимание уделено вопросам содержания, разведения, лечения и сохранения диких животных в зоопарках.

Данный сборник содержит насыщенную информацию, являющуюся результатом многолетней работы в уникальных условиях зоопарков, зоопитомников и других зоологических учреждений.

Для специалистов, занимающихся вопросами проведения научно-просветительской работы в условиях зоологических учреждений, а также организаторов новых зооэкспозиций, специалистов, работающих в зоопарках, зоопитомниках, ветеринарных клиниках, учреждениях, связанных с содержанием, лечением и разведением диких животных.

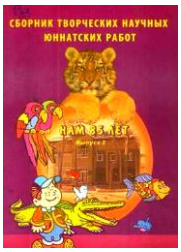

52. **Сборник творческих научных юннатских работ. Вып. 2: 115-летию Харьковского зоопарка и 85-летию кружка юных биологов зоопарка (КЮБЗа) им. Н.П.Эвальда посвящается / Департамент культуры Харьков. гор. совета, Харьков. зоолог. парк. – Харьков : Оригинал. – 2010. – 159 с. : ил.**

Второй сборник юннатских работ традиционно посвящается юбилею кружка юных биологов Харьковского зоопарка, которому исполняется 85 лет. Несмотря на столь солидный возраст, кружок всегда остается юным. Само содержание сборника свидетельствует об этом, так как в него вошли творческие научные работы юннатов зоопарка, а также других детских и юношеских экологических организации Харькова. Все работы пронизаны пытливым интересом, любовью к окружающей природе и животным. Многие из них выполнены на таком высоком уровне, что даже подготовленный читатель почерпнет из них немало интересного и поучительного для себя.

Вот уже 85 лет кружок (как и другие внешкольные учреждения Харькова) служит базой для воспитания будущей научной элиты, формирования у молодежи активной жизненной позиции, подготовки квалифицированных специалистов зоопаркового дела.

Сборник может быть использован как методическое пособие по содержанию, кормлению и разведению животных.

НАРОДНЕ ГОСПОДАРСТВО КРАЮ

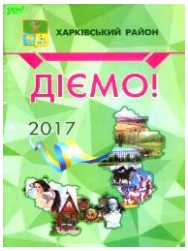

53. **Діємо! Харківський район – 2017. – [Харків : Б. в., 2018]. – 36 с. : іл.**

Харківська районна державна адміністрація та Харківська районна рада надають громаді звіт про свою діяльність, про здобутки Харківського району, про результати спільної роботи.

54. **«Южкабель»: вчера, сегодня, завтра : 1943–2018 : 75 лет заводу «Южкабель» / [сост.: В.М.Золотарев, Ю.А.Антонец, В.К.Вакуленко и др.]. – Харьков : Дом Рекламы, 2018. – 187 с. : ил.**

В книге описана история развития завода «Южкабель» за 75 лет его существования. Первый кирпич в фундамент будущих цехов завода был заложен в 1943 г., сразу после освобождения Харькова от фашистских захватчиков. Многие поколения работников строили завод и сегодня «Южкабель» – ведущее кабельное предприятие Украины, выпускающее высокотехнологическую кабельную продукцию. Здесь трудится сильный, опытный и целеустремленный персонал, способный работать в команде и добиваться поставленной цели.

Этот исторический очерк является продолжением ранее изданной книги «Заводу «Южкабель» – 60. Страницы истории трудового коллектива».

РЕЛІГІЯ

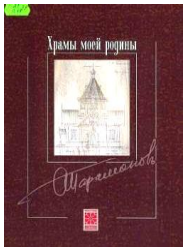

55. **Парамонов А.Ф. Храмы моей родины / А.Ф.Парамонов. – Харьков : Харьков. частн. музей город. усадьбы, 2014. – 143 с. : ил.**

В книге обобщен материал, который автор собирал в течение 1999–2014 гг. в архивах Украины и России, библиотеках, частных коллекциях. Большая часть документальных источников впервые вводится в научный оборот. Они описывают историю храмов и семей священно- и церковнослужителей южной части Змиевского уезда Харьковской губернии, которые сегодня объединены в Первомайский район Харьковской области. Ни один из описанных храмов не сохранился до наших дней.

Для краеведов, историков, генеалогов. Всем, кто родился и вырос в Алексеевском – Первомайском районе Харьковской области.

56. **Православные храмы и монастыри Харьковской губернии. 1681–1917 : альбом-каталог / [сост., авт. предисл. А.Ф.Парамонов]. – Харьков : Харьков. частн. музей город. усадьбы, 2007. – 332 с. : ил. – (Православные храмы Слободской Украйны).**

Альбом-каталог предлагает Вашему вниманию более 600 изображений православных храмов, монастырей, капличек, икон, церковной утвари и фотографий священнослужителей. Большая часть этих изображений ранее не публиковалась.

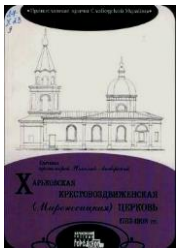

57. **Харьковская Крестовоздвиженская (Мироносицкая) церковь 1783–1908 гг. / сост. протоиерей Николай Любарский. – Харьков : Харьков. частн. музей город. усадьбы, 2007. – 83 с. – (Православные храмы Слободской Украйны).**

Харьковский частный музей городской усадьбы продолжает серию книг «Православные храмы Слободской Украйны». Книга «Харьковская Крестовоздвиженская (Мироносицкая) церковь 1783-1908 гг.», составленная протоиереем Николаем Любарским, выходила в 1908 г. С тех пор многое изменилось. В 1911 г. по проекту архитектора В.Н.Покровского была построена новая колокольня в стиле Ростовских храмов XVII ст., а в начале 1930-ых годов Мироносицкая церковь была разрушена большевиками, предполагалось построить на её месте новый оперный театр. Столица Советской Украины переехала в Киев и вместо театра был построен троллейбусный парк. После войны 1941–1945 гг. на этом месте был разбит парк Победы и установлена Зеркальная струя – один из современных символов Харькова.

Книга для всех, кто интересуется историческим прошлым Харькова.

ОСВІТА В КРАЇ

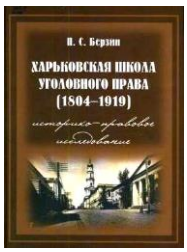

58. **Берзин П.С. Харьковская школа уголовного права (1804–1919) : ист.-правовое исслед. : Т. 1 / П.С.Берзин ; Киев. нац. ун-т им. Т.Шевченко. Юрид. фак. – Киев : Дакор, 2018. – 679 с.**

В исследовании предложено авторское видение проблем формирования и становления научной школы уголовного права в Харькове в период 1804–1919 гг. Вместе с определением направлений в уголовно-правовой науке, образующих содержание указанной научной школы, автор приводит биографические и библиографические сведения о представителях науки уголовного права.

Читателям представляется возможность ознакомится с малоизвестными и неизвестными эпизодами жизни и научной деятельности представителей Харьковской школы уголовного права. Автором использованы архивные материалы и опубликованные в разное время воспоминания ученых.

Книга рассчитана на студентов, аспирантов, преподавателей, ученых, практикующих юристов, а также всех интересующихся историей уголовного права.

59. **Маслійчук В.Л. Здобутки та ілюзії. Освітні ініціативи на Лівобережній та Слобідській Україні другої половини XVIII – початку XIX ст. / В.Л.Маслійчук ; Харків. держ. акад. культури. – Харків : Харків. приват. музей міськ. садиби, 2018. – 539 с. : іл.**

У книжці йдеться про постання світських навчальних закладів на території підімперської України. Досліджуються питання освітніх проектів, взаємодії центру та провінції, роль соціальних відносин у постанні нової школи. Розглянуто успіхи та невдачі освітніх реформ, регіональні особливості, перші проблеми нових навчальних закладів, секуляризацію та вплив «старої школи» та церковних установ.

Видання розраховано на фахівців, зацікавлених у питаннях соціальної історії та педагогіки, культурних новацій, краєзнавців, дослідників політичних та освітніх процесів, усіх хто цікавиться проблемами історії та освіти.

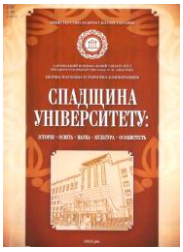

60. **Спадщина університету: Історія. Освіта. Наука. Культура. Особистість : матеріали І наук.-іст. конф., 2-4 груд. 2015 р. / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О.М.Бекетова. – Харків : ХНУМГ, 2016. – 144 с. : іл.**

У збірнику представлено науково-історичні дослідження зі спадщини ХНУМГ ім. О.М.Бекетова, а саме: його історії, внеску видатних особистостей навчального закладу в його розбудову і розвиток науки про міське господарство, містобудування, культуру, історію країни.

Матеріали подано у форматі статей-нарисів з використанням ілюстрацій, історичних матеріалів з архівних фондів Музейного комплексу й архіву ХНУМГ ім. О.М.Бекетова, з державних архівів, музеїв, бібліотек.

Видання призначено для студентів, аспірантів, випускників, викладачів, співробітників університету, дослідників історії вищої освіти, міського господарства й містобудування України.

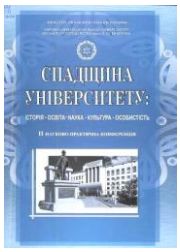

61. **Спадщина університету: Історія. Освіта. Наука. Культура. Особистість : матеріали II наук.-іст. конф., 15-16 груд. 2016 р. / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О.М.Бекетова. – Харків : ХНУМГ, 2017. – 168 с. : іл.**

У збірнику представлено науково-історичні дослідження зі спадщини ХНУМГ ім. О.М.Бекетова, а саме: його історії, внеску видатних особистостей навчального закладу в його розбудову і розвиток науки про міське господарство, містобудування, культуру, історію країни.

Матеріали подано у форматі статей-нарисів з використанням ілюстрацій, історичних матеріалів з архівних фондів Музейного комплексу й архіву ХНУМГ ім. О.М.Бекетова, з державних архівів, музеїв, бібліотек.

Видання призначено для студентів, аспірантів, випускників, викладачів, співробітників університету, дослідників історії вищої освіти, міського господарства й містобудування України.

62. **Спадщина університету: Історія. Освіта. Наука. Культура. Особистість : матеріали III наук.-іст. конф., 7-8 груд. 2017 р. / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О.М.Бекетова. – Харків : ХНУМГ, 2018. – 147 с. : іл.**

У збірнику представлено науково-історичні дослідження зі спадщини ХНУМГ ім. О.М.Бекетова, а саме: його історії, внеску видатних особистостей навчального закладу в його розбудову й розвиток науки про міське господарство, містобудування, культуру, історію країни.

Матеріали подано у форматі статей-нарисів з використанням ілюстрацій, історичних матеріалів з архівних фондів Музейного комплексу й архіву ХНУМГ ім. О.М.Бекетова, з державних архівів, музеїв, бібліотек.

Видання призначено для студентів, аспірантів, випускників, викладачів, співробітників університету, дослідників історії вищої освіти, міського господарства й містобудування України.

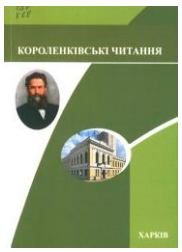

63. **Короленківські читання 2017. «Бібліотеки, архіви, музеї: динамічний розвиток і пошук нових форматів» : матеріали XX Всеукр. наук.-практ. конф., м. Харків, 26 жовт. 2017 р. : у 2 ч. Ч. 1 / Харків. держ. наук. б-ка ім. В.Г.Короленка, Харків. держ. акад. культури, Харків. обл. від-ня (філія) ВГО «Укр. бібл. асоц.». – Харків : ХДНБ, 2018. – 184 с.**

Збірник містить матеріали доповідей та повідомлень XX Всеукраїнської науково-практичної конференції «Короленківські читання 2017», присвяченій темі «Бібліотеки, архіви, музеї: динамічний розвиток і пошук нових форматів».

Видання розраховане на фахівців бібліотечної справи та суміжних галузей.

64. **Короленківські читання 2017. «Бібліотеки, архіви, музеї: динамічний розвиток і пошук нових форматів» : матеріали XX Всеукр. наук.-практ. конф., м. Харків, 26 жовт. 2017 р. : у 2 ч. Ч. 2 / Харків. держ. наук. б-ка ім. В.Г.Короленка, Харків. держ. акад. культури, Харків. обл. від-ня (філія) ВГО «Укр. бібл. асоц.». – Харків : ХДНБ, 2018. – 190 с.**

Збірник містить матеріали доповідей та повідомлень XX Всеукраїнської науково-практичної конференції «Короленківські читання 2017», присвяченій темі «Бібліотеки, архіви, музеї: динамічний розвиток і пошук нових форматів».

Видання розраховане на фахівців бібліотечної справи та суміжних галузей.

65. **Музей місцевого самоврядування Харківщини / Харків. обл. рада, Асоц. органів місц. самоврядування Харків. обл., Харків. іст. музей ім. М.Сумцова. – Харків : [Б. в., 2017]. – 19 с. : іл.**

Знаковою подією до ювілеїв (250-річчя утворення Слобідсько-Української губернії, 150-річчя запровадження на Слобожанщині земств, 30-річчя заснування західними країнами Європейської хартії місцевого самоврядування, яку Україна ратифікувала у 1997 р.) стало створення Музею місцевого самоврядування Харківщини.

Музей – чудова можливість ознайомитися з історією управління громадами на території нашого регіону, результатами його розвитку у різні часи.

Музей став підрозділом одного з найстаріших музеїв в Україні – Харківського історичного музею ім. М.Сумцова. Приміщення музею місцевого самоврядування Харківщини розташували в символічній для Харкова споруді – будинку Держпром, де з 1928 р. і до нашого часу працювали й продовжують працювати ті, хто визначає напрями соціально-економічного розвитку спершу всієї республіки, а з 1934 р. – Харківщини.

Уперше в історії краю на компактній площі Музею вдалося поєднати важливі моменти його історії, розкрити роль окремих особистостей, ініціативності громад у державотворенні України та її сповідуванні європейських цінностей. Експонати Музею зібрані з усіх куточків Харківщини за активної участі керівників місцевих рад регіону, науковців ХНУ ім. В.Н.Каразіна, фахівців Харківського історичного музею ім. М.Сумцова тощо.

66. **Яцына О.А. Кузнецы российского шовинизма / О.А.Яцына. – Харьков : Раритеты Украины, 2017. – 135 с. : ил.**

В книге автор исследует истоки политики российского империализма, которая сформировалась в процессе зарождения и становления российского народа. Главное внимание обращается на социально-политический и религиозно-идеологический факторы, повлиявшие на возникновение российского мессианизма и шовинизма. Книга поможет читателю глубже осмыслить угрозу «русского мира» и понять необходимость защиты собственного информационного простора.

МИСТЕЦТВО

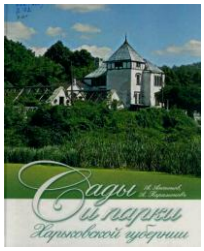

67. **Антонов А.Л. Сады и парки Харьковской губернии / А.Л.Антонов, А.Ф.Парамонов. – Харьков : Харьков. частн. музей город. усадьбы, 2008. – 175 с. : ил.**

Сегодня в Украине как никогда остро стоит вопрос сохранения культурного и исторического наследия. Старинные усадьбы и парки на грани полного разрушения и вымирания…

Что же теряет Харьков и его будущие горожане? Неужели так много, что об этом надо говорить? **По сути, Харьков является сегодня самым сохранившимся губернским городом Левобережной Украины.** Большинство его соседей об этом и мечтать не могут. Такие, как Донецк и Сумы были уездными городами, Луганск – город-завод, Полтава более патриархальна и, вместе с тем, очень провинциальный губернский город, Днепропетровск (Екатеринослав) сильно пострадал в годы Великой Отечественной войны…

Вне сомнения, территория бывшей Харьковской губернии занимает одно из ведущих мест по числу усадеб. Здесь на начало XX в. существовало более 1500 усадеб разных стилей и ценностей… Мы теряем исторический облик любимого города, усадебный мир Харькова, который должен бы стать городом-заповедником, хранителем истории прошедших эпох…

68. **Багалій Ю.В. Спалахи пам’яті. Харків в об’єктиві Юрія Багалія / Ю.В.Багалій. – Харків : Друк. «Мадрид», 2017. – 44 с : іл.**

Видання присвячується 160-річному ювілею Дмитра Івановича Багалія (26 жовтня [7 листоп.] 1857 – 9 лютого 1932).

Юрій Володимирович Багалій народився 2 вересня 1915 р. у Харкові. До травня 1930 р. носив прізвище Татаринов, а потім офіційно отримав прізвище діда – Багалій (мати автора Ольга Дмитрівна Багалій народилася в Харкові, в родині відомого українського історика Дмитра Багалія).

Ю.В.Багалій – власник цього фотоальбому і автор світлин 20-30-х років минулого століття.

69. **Парамонов А.Ф. Губернский город Харьков и его обыватели в фотографиях и иллюстрациях / А.Ф.Парамонов ; Харьков. частн. музей город. усадьбы. – Харьков : Харьков. частн. музей город. усадьбы, 2012. – 207 с. : ил.**

Альбом является продолжением работы А.Парамонова в изучении иллюстрированного материала о Харькове.

Пока существуют семейные архивы, коллекции и фонды музеев, библиотек, архивов, можно однозначно утверждать, что новые открытия, новые интереснейшие фотографии будут появляться год от года. Каждая старая фотография это вне всякого сомнения произведение искусства, яркий образ и своеобразный рассказ о прошлом нашего прекрасного Харькова.

Для всех, кто любит и ценит харьковскую старину!

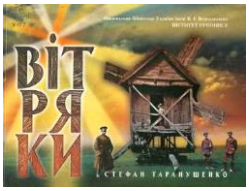

70. **Таранушенко С.А. Вітряки / С.А.Таранушенко ; Нац. б-ка України ім. В.І.Вернадського, Ін-т рукопису. – Харків : Харків. приват. музей міськ. садиби, 2010. – 101 с. : іл.**

Історія цієї книжки більше ніж яскраве і детальне зображення «сільських архітектурних шедеврів», млинів-вітряків. Насправді, за зібранням фактів і малюнків, стилістикою і авторським правописом, що немов залишився незмінним після 20-х років, це – історія генерації українських мистецтвознавців, де автору немов відведена велика роль на сцені суспільних потрясінь – знищених вітряків, знищених людей, заборонених слів…

71. **Таранушенко С.А. Дерев'яна монументальна архітектура Лівобережної України / С.А.Таранушенко. – Харків : Харків. приват. музей міськ. садиби, 2012. – 650 с. : іл.**

Видання містить найґрунтовніше з поміж існуючих дослідження сформульованої у його назві теми та є результатом неохватної скрупульозної праці пам'яткознавця, ім'я якого тільки починає повертатися до фахового та аматорського вжитку, де має врешті-решт посісти належне йому за правом місце.

Книжка призначена для тих, кому небайдужа історія країни, її архітектури, а також для тих, хто із захопленням виявляє за невимушеною зовнішньою легкістю споруд чіткий план та математичний розрахунок і кому це не тільки не заважає милуватися монументальною архітектурою, а навіть посилює задоволення.

72. **Таранушенко С.А. Старі хати Харкова / С.А.Таранушенко ; Нац. б-ка України ім. В.І.Вернадського, Ін-т рукопису. – Харків : Харків. приват. музей міськ. садиби, 2010. – 168 с. : іл.**

Фотоальбом.

73. **Україна у фотографіях першої третини XX ст. [А.Ф.Парамонов ; фото В.О.Бабенко та ін.]. – Харків : Харків. приват. музей міськ. садиби, 2013. – 571 с. : іл.**

Альбом фотографій зібрано із колекцій Інституту рукописів НБУ ім. В.І.Вернадського, Дніпропетровського національного історичного музею, Харківського історичного музею, Державного архіву Харківської області, Харківського приватного музею міської садиби, приватних колекцій. Більшість фотографій публікується вперше. Фотографії доповнені текстовими повідомленнями про сучасне адміністративне положення населеного пункту, відомостями про заснування, та побудову історичних пам'яток.

На фотографіях зниклі храми, замки, палаци, ратуші, заїзди, житлові будинки, хати і господарські споруди, люди в національних і повсякденних одежах – Світ який вже не повернути, його можна подивитись тільки на фотографіях. І альбом допоможе уявити цей знищений світ різноманітної України першої третини XX ст.

В альбомі зібрано близько 4000 фотографій із більше ніж 600 міст, містечок, сіл та хуторів України. Фотографами виступили науковці та фотографи-аматори, які подорожували Україною проміж 1895 та 1932 роками.

74. **Яцина О.А. Старовинний Харків: історія, житло, архітектура / О.А.Яцина ; [авт. передм. В.Завершинський]. – Харків : Раритети України, 2018. – 183 с. : іл. – (Структури повсякденності). – З дар. написом авт.**

У книзі на науково-популярному рівні висвітлюється дореволюційна історія Харкова з погляду історичної урбаністики. Основна увага приділяється процесу зростання міської території та факторам, які впливали на цей процес, умовам і напрямкам розвитку приватного житлового будівництва в Харкові.

Книга створена на основі матеріалів Харківського обласного архіву, харківської періодики, наукових праць, і супроводжується багатим фотоматеріалом. Крім цього, тут вміщені цікаві й маловідомі епізоди з життя окремих представників харківської громади.

Книга розрахована на тих, хто цікавиться історією Харкова, а також може бути використана при викладанні курсів, присвячених історії та культурі рідного краю.

ТВОРИ ПИСЬМЕННИКІВ ХАРКІВЩИНИ

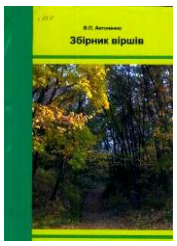

75. **Антоненко В.П. Збірник віршів / В.П.Антоненко. – [Б. м : Б. в., 201-]. – 131 с.**

Збірник віршів.

76. **Гребенюк Т.О. Земля лелеча : поезії / Т.Гребенюк. – Слов'янськ ; Ізюм : Друк. двір, 2018. – 112 с. : іл.**

«Земля лелеча» – це п'ята збірка поетеси, куди увійшли як твори, написані нещодавно, так і ті, що друкувалися у раніше виданих книжках.

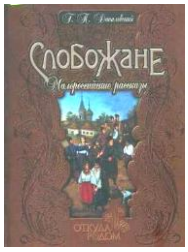

77. **Данилевский Г.П. Слобожане : малороссийские рассказы / Г.П.Данилевский. – Харьков : Харьков. частн. музей город. усадьбы, 2010. – 114 с. : ил. – (Откуда родом).**

О нашей славной Слободской Украине написано немало книг, но сколько бы ни состязались авторы в изяществе слога, навряд ли найдется из них кто-либо, кто смог бы превзойти в этом Григория Петровича Данилевского и его сборник малороссийских рассказов «Слобожане». Всё в этой книге удивительно, неповторимо, непревзойдённо и притягательно. Открыв первую страницу и приступив к чтению, уже невозможно оторваться от этого удивительного мира, в котором жили наши предки – слобожане. И, поневоле, задумываешься о том счастливом времени, когда слобожане были по настоящему интересным, своеобразным людом, который сегодня все больше и больше утрачивает свойственные лишь ему черты характера и особенности мировоззрения и быта…

78. **Елизарова В.Н. …Я теперь иначе вижу жизнь : стихотворения / В.Елизарова. – Харьков : Майдан, 2017. – 51 с.**

Первая книга В.Н.Елизаровой вышла в свет в 1999 г. Это были сказки для детей. В том же году вышел и первый сборник её стихов «Сорванный листок».

Философские размышления над смыслом жизни и смерти, стремление к добру и высшей справедливости, к воскресению души, преклонение перед истинной красотой мира – вот основные мотивы стихов, предлагаемого читателям, нового сборника.

Стихи Веры Елизаровой никого не оставляют равнодушными и находят глубокий отклик в сердцах читателей.

79. **Жук Г.П. Жить для людей – подвиг : докум. повесть / Г.Жук. – Харьков : Эксклюзив, 2010. – 240 с. : ил.**

Сюжет книги – подтверждённая документами история жизни реально существующей женщины, которая вместе с подобными ей, как принято говорить, рядовыми гражданами бывшей Страны Советов пережила предвоенные, военные и послевоенные годы бурного событиями 20-го столетия.

Не знавшая своих родителей, воспитанница детского дома, оказалась одаренной многими талантами, что позволило ей сначала преодолеть много препятствий, чтобы получить достойное образование, а затем активно участвовать в строительстве справедливого, по её убеждению, общества в многонациональном Союзе Советских Социалистических Республик. Будучи сознательным приверженцем идей социализма, героиня книги никак не может примириться с установившимся общественным строем в Украине в настоящее время, когда, по её мнению, ущемлены законность, равноправие и справедливость, а процветает аморальность, вседозволенность и коррупция.

80. **Зборовець І.В. Збірка статей з нагоди ювілею / І.В.Зборовець. – Харків : Лідер, 2018. – 221 с. : іл.**

Автор уклав збірку статей різних років, які віддзеркалюють його науковий шлях. Більшість представлених робіт не виходила друком і публікується вперше. Це розвідки про творчість О.Бестужева-Марлинського, І.С.Тургенєва, О.Вампілова, В.Маканіна, Ф.Маррієта, Я.Стельмаха, М.Богославського, І.Головкіної та інших. Вони відбивають головні щаблі наукової праці І.В.Зборовця у 70-90 рр. XX–XXI століть. У статтях доля педагога тісно пов’язана з історією суспільства, кафедри літератури ХДАК і вищої освіти України. Подано список публікацій ювіляра.

На першій сторінці обкладинки – ілюстрація Г.Б.Праксейна до повісті О.Бестужева-Марлинського «Фрегат «Надія». На останній – ілюстрація Р.К.Пахолюк до роману І.Головкіної «Переможені».

81. **Ірванець О.В. Харків 1938: антиутопія / О.Ірванець. – Київ : Laurus, 2017. – 226 с.**

«Харків 1938» Олександра Ірванця – це альтернативна історія України, якою вона могла би бути, якби «УНР вистояла».

Роман відповідає таким жанрам: буфонада, бурлеск, шпигунський трилер. Водночас – це тест для читача на знання класичної та сучасної світової літератури й історії України. Центральна сюжетна подія – літературний карнавал у Харкові. До столиці України з’їжджаються поети, письменники, політичні діячі, націоналісти, шпигуни і терористи. Це різноманіття автор доповнює тим, що ущільнює два століття до можливості спілкування сучасного літературного критика з Ольгою Кобилянською.

82. **Лосиевский И.Я. Как последняя вспышка : стихи из 3 кн. / И.Лосиевский. – Харьков : Курсор, 2019. – 331 с. – С дарств. надписью авт.**

В сборнике представлены стихи из книг Игоря Лосиевского «Итака» (1977), «Долгие проводы» (2007) и «Колонна» (2017), а также не входившие в опубликованные варианты этих книг.

Некоторые уже известные произведения печатаются в новых авторских редакциях.

83. **Риссенберг И.И. Обращение / И.Риссенберг. – Харьков : БЭТ, 2018. – 140 с.**

Сборник стихов.

84. **Сковорода Г.С. Ізраїльський Змій / Г.Сковорода ; Центр. держ. іст. архів України, Харків. приват. музей міськ. садиби. – Харків : Харків. приват. музей міськ. садиби, 2012. – 171 с.**

У виданні факсимільно відтворюється другий – змінений і доповнений – варіант твору Г.С.Сковороди «Ізраїльський Змій» [1780 р.], що зберігається у ЦДІАК України. Власницькі записи на форзаці та титульному аркуші рукопису свідчать про його належність до бібліотеки Харківського історико-філологічного товариства. До фондів ЦДІАК України рукопис потрапив на початку 1970-х років разом з іншими документами ліквідованого філіалу Центрального державного історичного архіву у Харкові. Тоді ж його було введено до наукового обігу під час підготовки до видання повного академічного зібрання творів Григорія Сковороди у двох томах.

Для всіх, хто любить українське.

85. **Фидровская М.Г. Я скрипку слышала вдали… / М.Фидровская. – Харьков : Фолио, 2017. – 159 с.**

Книга с таким поэтическим названием вводит читателя в мир мифов, сказок и легенд, показывает жизнь с её мечтами, радостями, бедами. Каждая рассказанная история неожиданно заставляет задуматься. На небольшом пространстве, очерченном повествованием, встречаются и обыгрываются вечные темы: любовь, коварство, надежды юности, облетающие как весенний цвет… Эти мотивы особенно перекликаются в стихах, наполненных очарованием (и разочарованием) первой любви. А завершает книгу пьеса «Шахматы», имеющая оригинальную притчевую трактовку.

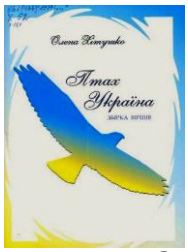

86. **Хітушко О.В. Птах Україна : зб. віршів / О.Хітушко. – Харків : Лідер, 2018. – 59 с.**

Збірник віршів.

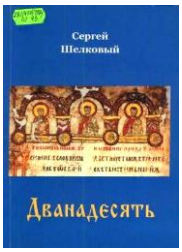

87. **Шелковый С. Дванадесять : поэт. пер. / С.Шелковый. – Харьков : Майдан, 2014. – 207 с.**

«Дванадесять» – книга поэтических переводов с двенадцати славянских языков на русский. В первой главе представлены двадцать два украинских поэта XX века, вторая глава включает в себя переводы с белорусского, болгарского, боснийского, македонского, польского, сербского, словацкого, словенского, хорватского, черногорского, чешского языков. Завершают книгу авторские очерки о литературе славянских языков, о взаимодействии родственных культурных пространств.

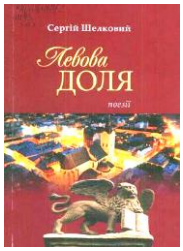

88. **Шелковий С. Левова доля : поезії, поет. пер. / С.Шелковий. – Харків : Права людини, 2017. – 167 с.**

Нова збірка поезій відомого поета Сергія Шелкового, автора багатьох книг і лауреата кількох літературних премій, – роздуми митця про Україну та Європу, про Львів український і Львів європейський.

Рідне місто поета, величне місто Лева, стає для нього символом плідної взаємодії багатьох культур упродовж сторіч і водночас символом духовного розвитку та зміцнення нової, довгоочікуваної і вистражданої, України.

89. **Щелкановцева Е.М. Когда ты со мной… (Современная сказка для взрослых) : роман в 3 ч. Ч. 1 / Е.Щелкановцева. – Харьков : Підручник НТУ «ХПІ», 2017. – 379 с.**

Роман Елены Щелкановцевой «Когда ты со мной…» рассказывает о судьбе двух поколений людей талантливых, ярких, харизматичных. Их красивая любовь подвергается многочисленным драматическим испытаниям, вплоть до детективных. Но в прекрасное царство любви никто не входит без трудностей…

90. **Щелкановцева Е.М. Когда ты со мной… (Современная сказка для взрослых) : роман в 3 ч. Ч. 2 / Е.Щелкановцева. – Харьков : Підручник НТУ «ХПІ», 2017. – 395 с.**

Роман Елены Щелкановцевой «Когда ты со мной…» рассказывает о судьбе двух поколений людей талантливых, ярких, харизматичных. Их красивая любовь подвергается многочисленным драматическим испытаниям, вплоть до детективных. Но в прекрасное царство любви никто не входит без трудностей…

91. **Щелкановцева Е.М. Когда ты со мной… (Современная сказка для взрослых) : роман в 3 ч. Ч. 3 / Е.Щелкановцева. – Харьков : Підручник НТУ «ХПІ», 2017. – 351 с.**

Роман Елены Щелкановцевой «Когда ты со мной…» рассказывает о судьбе двух поколений людей талантливых, ярких, харизматичных. Их красивая любовь подвергается многочисленным драматическим испытаниям, вплоть до детективных. Но в прекрасное царство любви никто не входит без трудностей…

ЛІТЕРАТУРА ПРО ПИСЬМЕННИКІВ

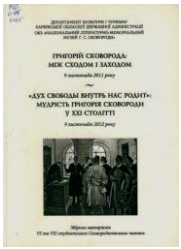

92. **Григорій Сковорода: між Сходом і Заходом «Дух свободы внутрь нас родит»: мудрість Григорія Сковороди у XXI столітті : зб. матеріалів VI та VII студент. Сковородин. читань, 9 листоп. 2011 р., 9 листоп. 2012 р. / Департамент культури і туризму Харків. облдержадмін., ОКЗ «Нац. літ.-мемор. музей Г.С.Сковороди». – Харків ; Сковородинівка : Вид. Савчук О.О., 2013. – 153 с.**

Традиційні студентські Сковородинівські читання у Національному літературно-меморіальному музеї Г.С.Сковороди з кожним роком набирають обертів.

Спільна активна робота викладачів і студентів дала свої результати: рівень студентських доповідей зростає, наладнався діалог, виникають дискусії. Учасниками читань порушались питання співвідношення «волі Божої» і волі особистості у вченні мислителя: радості й щастя у контексті розуміння свободи, «природності» педагогіки Сковороди та ін.

Філософія Григорія Сковороди залишається актуальною для сучасної молоді, його мудрість дає відповідь викликам сьогодення, забезпечує запити молоді XXI століття.

Видання розраховано на учнівську та студентську молодь, широке коло допитливих читачів.

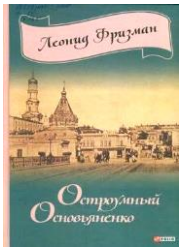

93. **Фризман Л.Г. Остроумный Основьяненко / Л.Г.Фризман. – Харьков : Фолио, 2019. – 188 с.**

Рассматривается жизненный путь и творчество замечательного украинского писателя, драматурга, историка Украины, Харькова с позиций сегодняшнего дня. Это тем более ценно, что последняя монография о Квитке, принадлежащая перу С.З.Зубкова, появилась более 35 лет назад.

Преследуя цель воскресить внимание к наследию основоположника украинской прозы, собирая материал к книге о нем, ученый-литературовед и писатель Леонид Фризман обнаружил в фонде Института литературы им. Т.Г.Шевченко НАН Украины, где хранится архив Квитки, подготовленную им к печати, но не изданную при жизни третью книжку малороссийских повестей. Каждый сможет познакомиться с этими произведениями в сборнике издательства «Фолио» «Малороссийская проза» и прочесть о них в блестяще написанной книге Леонида Фризмана.

ТВОРИ ПИСЬМЕННИКІВ УКРАЇНСЬКОЇ ДІАСПОРИ

94. **Кардиналовська Т.М. Невідступне минуле. З продовженням, написаним доньками Тетяни Асею і Мірталою. Від темряви до світла / Т.Кардиналовська ; [ред.-упоряд.: Ася Гумецька, Міртала Пилипенко]. – Київ : Київ-Париж-Дакар, 2017. – 381 с. : іл.**

Долю авторів цієї книги – Тетяни і її доньок Асі і Міртали – можна представити як єдину історію трьох жінок, які пройшли складний і цікавий шлях «від темряви до світла». Народившись в Україні, вони пережили сталінські репресії, фізичну небезпеку і труднощі Другої світової війни під німецькою окупацією і на примусовій праці в Німеччині. Уціліли під час втечі з табору, мандрування, і загрози репатріації і, нарешті, по закінченні війни, знайшли притулок у біженських таборах Італії.

Друга частина їхньої спільної долі – переїзд до США. Початок метаморфози від переслідувань та обмежень життя до вільного творчого процесу реалізації свого власного, індивідуального потенціалу. Тетяна і Ася стали викладачами в університетах, Міртала мистцем. – Дійсно, шлях від темряви до світла.

Видання адресовано широкому загалу читачів, особливо молодому поколінню українців, які дізнаються про історію своєї країни завдяки і цій книзі.

95. **Пилипенко М. Іскри думок = Sparks of Thoughts : [поезія, скульптура : альбом] / М.Пилипенко. – Київ : Київ-Париж-Дакар, 2017. – 178 с. : іл.**

Іскри думок – це поєднання мистецтва і поезії автора, і таким чином, представляє собою творчість, висловлену невловимим словом і матеріальною формою скульптури. Автор дає можливість зазирнути у творчий процес, аналізуючи свій досвід роботи з цими двома дуже відмінними формами вислову.

Міртала Пилипенко народилася у Харкові. Після Другої світової війни, відбувши два роки в таборі примусової праці в Німеччині і два в біженських таборах Італії, приїхала до США. Там отримала ступінь бакалавра, художню освіту по класу скульптури і стипендію на вивчання мистецтва в Парижі. Після недовгого часу викладання, присвятила себе творчій роботі. Мешкає в США і вживає «Міртала» як художній псевдонім.

Ілюстровано кольоровими фото скульптур автора. На обкладинці – «Лотос» роботи Міртали. Повне трьохмовне видання віршів автора вийшло в Києві у 2017 р. – «Шлях до себе», Міртала Пилипенко.

96. **Пилипенко М. Шлях до себе = Путь к себе = Path to Self : [зб. поезій] / М.Пилипенко ; пер. А.Гумецька [та ін.]. – Київ : Київ-Париж-Дакар, 2017. – 242 с. : іл.**

Трьохмовне видання – українською, англійською та російською мовами. Англійська рецензія на звороті книги дає добрий підсумок змісту творчості Міртали – її скульптури та поезії. Видання ілюстровано світлинами власних робіт скульптора. На обкладинці – малюнок Міртали, заснований на її скульптурі «Шлях до себе», в якій спіраль репрезентує шлях від фізичного

існування до духовного. У малюнку це висловлено верхньою спіраллю з янгольським образом. Шлях до неї іде через двоїстість людського існування (це назва одної зі скульптур Міртали). Двоїстість – добро і зло, творіння й руйнування – зображена білою лінією, що сполучують дві спіралі.

Ця книга любителів поезії, а також мовознавців, зацікавлених процесом перекладу.

ЛІТЕРАТУРА ПРО ПИСЬМЕННИКІВ УКРАЇНСЬКОЇ ДІАСПОРИ

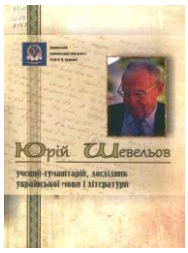

97. **Юрій Шевельов: учений-гуманітарій, дослідник української мови і літератури / Харків. нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, Харків. нац. пед. ун-т ім. Г.С.Сковороди, Харків. регіон. ін-т держ. упр., Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; [упоряд.: С.В.Вакуленко, П.О.Редін]. – Харків : ХНУ, 2017. – 115 с.**

Збірник статей підготовлено за матеріалами доповідей на викладах, що відбулися 23 листопада 2016 р. на честь Юрія Шевельова, випускника (1931) і почесного доктора (1999) Харківського національного університету ім. В.Н.Каразіна, в межах проєкту «Розширення Харкова».

КРАЙ В ЛІТЕРАТУРНИХ ТВОРАХ

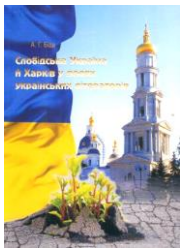

98. **Біда А.Г. Слобідська Україна й Харків у долях українських літераторів. Літературна скарбниця Харківщини : навч. посіб., путівник для учнів шк., студентів, усіх, кого цікавлять історія, культура рідного краю / А.Г.Біда. – Харків : Друк. «Мадрид», 2019. – 91 с. : іл. – (На допомогу вчителю-словеснику).**

Ця книга стала наслідком творчих досліджень викладача-філолога, що присвятив вихованню молоді не один рік свого життя.

Харківське минуле й сучасне дає чимало підстав для того, щоб уважніше придивитись до нього, зробити повчальні висновки й продемонструвати їх представникам молодого покоління – учням, студентам. З цього приводу показовим є ставлення спільноти до заслуг українських та інших літераторів. На відзначення цих заслуг їхніми іменами названо вулиці, провулки та площі. Тільки список представників української літератури складає понад 35 осіб. Як вони тут жили, яке відношення мали до Харкова й України? На жаль, про це пересічні громадяни нерідко дізнаються вже після смерті людей, які розвивали і рухали українську культуру, утверджували на Слобідчині національний дух. І робили це майстерно, так щоб довго пам’яталось…

І нащадки про це та авторів пам’ятають. Книга стане для сучасників своєрідним путівником, помічником на часом не досить помітних стежках історії літератури.

Автор висловлює щиру вдячність працівникам харківських бібліотек, архівів, дослідникам українського минулого за допомогу в підготовці цього посібника.

99. **Потанина И. Фуэте на Бурсацком спуске / И.Потанина. – Харьков : Фолио, 2018. – 411 с. : ил. – (Ретророман).**

Харьков 1930 года, как и положено молодой республиканской столице, полон страстей, гостей и противоречий. Гениальные пьесы читаются в холодных недрах театральных общежитий, знаменитые поэты на коммунальных кухнях сражаются с мышами, норовящими погрызть рукописи, но Город не замечает бытовых неудобств. В украинской драме блестяще «курбалесят» «березильцы», а государственная опера дает грандиозную премьеру первого в стране «настоящего советского балета». Увы, премьера омрачается убийством. Разбираться в происходящем приходится совершенно не приспособленным к расследованию преступлений людям: импозантный театральный критик, отрешенная от реальности балерина, отчисленный с рабфака студент и дотошная юная сотрудница библиотеки по воле случая превращается в следственную группу. Даже самая маленькая ошибка может стоить любому из них жизни, а шансов узнать правду почти нет.

БІБЛІОГРАФІЧНІ ПОКАЖЧИКИ

100. **Библиографический указатель опубликованных работ Ю.А.Коловрата-Бутенко / Нац. союз краеведов Украины, Харьков. обл. отд-ние, Союз археологов Украины, Харьков. обл. отд-ние, Петр. акад. наук и искусств, Отд-ние ист. наук, Змиев. науч. краевед. о-во, Отд-ние обществ.-гуманитар. наук ; сост. Е.В.Полях. – Санкт-Петербург ; Харьков ; Змиев : [Б. и.], 2018. – 48 с.**

Указатель представляет собой систематизированное и аннотированное справочное издание, содержащее перечень опубликованных (электронным способом и на бумажном носителе) работ Юрия Александровича Коловрата-Бутенко по состоянию на март 2018 г. Все работы сверены de visu и описаны согласно ГОСТа.

Для историков, краеведов, работников библиотек и музеев.

101. **Валентина Дмитрівна Ракитянська (до 70-річчя від дня народження) : біобібліогр. покажч. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В.Г.Короленка. – Харків : ХДНБ, 2018. – 127 с. : іл. – (Бібліотечні діячі Слобожанщини ; вип. 1).**

У покажчику містяться біографічні та бібліографічні відомості про життєвий шлях і професійний доробок директора Харківської державної наукової бібліотеки ім. В.Г.Короленка, заслуженого працівника культури України, почесного громадянина Харківської області, кавалера ордена княгині Ольги II ступеня, голови Харківського обласного відділення (філії) ВГО «Українська бібліотечна асоціація» В.Д.Ракитянської.

Видання адресовано бібліотечній спільноті, усім, хто цікавиться розвитком бібліотечної справи Харківського регіону.

102. **Каталог книжного собрания профессора Ермака Евгения Михайловича (1938–2008). – Харьков : [Б. и.], 2017. – 44 с. : ил.**

103. **Колесников Олександр Володимирович : бібліогр. покажч. пр. за 1977–2017 рр. : до 70-річчя від дня народж. / Укр. держ. ун-т залізн. трансп. Б-ка. – Харків : ХДУЗТ, 2018. – 20 с. : іл.**

О.В.Колесников автор понад 90-та наукових і навчально-методичних робіт та більше 10-ти громадсько-соціальних публікацій, має 4 авторських свідоцтва, усі виконані самостійно без співавторства, та 5 раціоналізаторських пропозицій. Автор 9-ти видань навчальних посібників. Напрямок наукової діяльності: «Підвищення ефективності капітальних вкладів та інвестиційної діяльності в будівництві та транспортного будівництва».

104. **Литвин Олег Миколайович : біобібліогр. покажч. : до 75-річчя з дня народж. / Укр. інж.-пед. акад. Наук. б-ка. – Харків : УІПА, 2017. – 132 с. : іл. – (Вчені УІПА – ювіляри).**

Видання присвячено 75-річчю з дня народження Олега Миколайовича Литвина – професора, доктора фізико-математичних наук, завідувача кафедри вищої та прикладної математики.

Видання адресовано педагогічним і науково-педагогічним кадрам, студентам і всім, хто цікавиться питаннями прикладної математики.

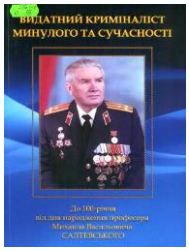

105. **Михайло Васильович Салтевський – видатний криміналіст минулого та сучасності (1917–2009) : до 100-річчя від дня народж. : бібліогр. покажч. / упоряд.: В.М.Шевчук, В.Ю.Шепітько. – Харків : Друк. «Мадрид», 2017. – 104 с. : іл.**

Бібліографічний покажчик підготовлено до 100-річчя від дня народження відомого українського вченого криміналіста, доктора юридичних наук, професора, заслуженого діяча науки і техніки України, провідного фахівця у галузі криміналістики та судової експертизи Михайла Васильовича Салтевського.

Покажчик містить матеріали про життєвий шлях, наукову, викладацьку судово-експертну та громадську діяльність М.В.Салтевського, як одного із фундаторів криміналістичної науки. Видання дає можливість найбільш повно осягнути наукову та педагогічну спадщину знаного вченого-криміналіста не лише на території України та колишнього СРСР, але й за її межами.

Усі виявлені публікації систематизовано та сформовано за хронологічним принципом, матеріал розділів у межах року розташовано за алфавітом.

Бібліографічний покажчик рекомендовано науковцям, студентам, аспірантам, викладачам, практичним працівникам та всім, хто цікавиться доробком відомого вітчизняного вченого-криміналіста.

106. **Сідашенко Олександр Іванович : біобібліогр. покажч. пр. за 1974–2018 рр. : до 70-річчя від дня народж. / Харків. нац. техн ун-т сіл. госп-ва ім. П.Василенка, Наук. б-ка. – Харків : ПромАрт, 2018. – 170 с. : іл. – (Біобібліографія вчених ХНТУСГ ; вип. 9).**

Випуск присвячений академіку Інженерної академії України, лауреату державної премії України в галузі науки і техніки, професору, кандидату технічних наук, відомому вченому в галузі ремонту машин, завідувачу кафедри технологічних систем ремонтного виробництва Харківського національного технічного університету сільського господарства ім. П.Василенка Сідашенку Олександру Івановичу.

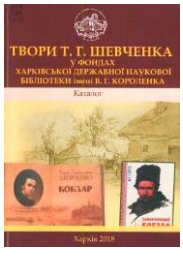

107. **Твори Т.Г.Шевченка у фондах Харківської державної наукової бібліотеки ім. В.Г.Короленка : каталог / Харків. держ. наук. б-ка ім. В.Г.Короленка. – Харків : ХДНБ, 2018. – 192 с.**

Каталог містить відомості про колекцію видань творів Т.Г.Шевченка у фондах Харківської державної наукової бібліотеки ім. В.Г.Короленка. Пропоновані відомості є джерельною базою для

філологічних, культурологічних, історичних, книгознавчих досліджень.

Видання розраховано на фахівців гуманітарної сфери, усіх небайдужих до слобожанського шевченкознавства та шевченкіани.

108. **Труды сотрудников Национального аэрокосмического университета им. Н.Е.Жуковского «Харьковский авиационный институт». 2007–2013 гг. В 3 ч. Ч. 1 : библиогр. указ. / Нац. аэрокосм. ун-т им. Н.Е.Жуковского «Харьков. авиац. ин-т». – Харьков : ХАИ, 2017. – 399 с.**

Представлены результаты научно-исследовательской и образовательной деятельности сотрудников аэрокосмического университета, опубликованные в период 2007–2013 гг.

Приведены сведения о диссертациях, патентах, монографиях, учебниках, учебно-методических пособиях и статьях в периодических изданиях.

Для профессорско-преподавательского состава, научных сотрудников, аспирантов, докторантов, студентов.

109. **Труды сотрудников Национального аэрокосмического университета им. Н.Е.Жуковского «Харьковский авиационный институт». 2007–2013 гг. В 3 ч. Ч. 2 : библиогр. указ. / Нац. аэрокосм. ун-т им. Н.Е.Жуковского «Харьков. авиац. ин-т». – Харьков : ХАИ, 2017. – 443 с.**

Представлены результаты научно-исследовательской и образовательной деятельности сотрудников аэрокосмического университета, опубликованные в период 2007–2008 гг.

Приведены сведения о публикациях в научных сборниках и тезисы докладов на научных форумах.

Для профессорско-преподавательского состава, научных сотрудников, аспирантов, докторантов, студентов.

110. **Труды сотрудников Национального аэрокосмического университета им. Н.Е.Жуковского «Харьковский авиационный институт». 2007–2013 гг. В 3 ч. Ч. 3 : библиогр. указ. / Нац. аэрокосм. ун-т им. Н.Е.Жуковского «Харьков. авиац. ин-т». – Харьков : ХАИ, 2017. – 463 с.**

Представлены результаты научно-исследовательской и образовательной деятельности сотрудников аэрокосмического университета, опубликованные в период 2008–2013 гг.

Приведены сведения о публикациях в научных сборниках и тезисы докладов на научных форумах.

Для профессорско-преподавательского состава, научных сотрудников, аспирантов, докторантов, студентов.

111. **Шевченкознавство у працях викладачів та вихованців Харківського національного університету ім. В.Н.Каразіна (40-ві роки XIX – початок XXI ст.) : бібліогр. покажч. / Харків. нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, Філолог. ф-т, Філос. ф-т, Центр укр. студій ім. Д.І.Багалія, Центр. наук. б-ка. – Харків : ХНУ, 2017. – 127 с.**

Бібліографічний покажчик містить відомості про розвиток шевченкознавства в Харківському університеті.

Це видання може бути корисним науковцям, викладачам, студентам і усім тим, хто цікавиться життям та творчістю Т.Г.Шевченка.

112. **Штефан Людмила Володимирівна : біобібліогр. покажч. : до 60-річчя з дня народж. / Укр. інж.-пед. акад. Наук. б-ка. – Харків : УІПА, 2016. – 68 с. : іл. – (Вчені УІПА – ювіляри).**

Видання присвячено 60-річчю з дня народження Людмили Володимирівни Штефан – доктора педагогічних наук, професора кафедри педагогіки та методики професійного навчання Української інженерно-педагогічної академії.

Видання адресовано педагогічним і науково-педагогічним кадрам, студентам і всім, хто цікавиться питаннями інноваційної педагогічної та інноваційної фахової складових професійної підготовки майбутніх інженерів-педагогів.

ВИДАННЯ РЕГІОНАЛЬНОГО ЦЕНТРУ ІНФОРМАЦІЇ «ХАРКІВЩИНА» ХОУНБ

113. **Бібліотечна тема на сторінках періодичних видань : анот. тематико-бібліогр. список за матеріалами період. видань / Упр. культури і туризму Харків. облдержадмін., Харків. обл. універс. наук. б-ка ; уклад. Н.Ю.Казанцева. – Харків : ХОУНБ, 2019.**

Вип. 1-4.

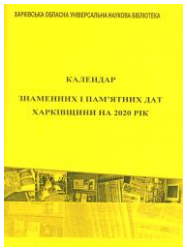

114. **Календар знаменних і пам'ятних дат Харківщини на 2020 рік : реком. бібліогр. покажч. / Упр. культури і туризму Харків. облдержадмін., Харків. обл. універс. наук. б-ка ; уклад.: Л.М.Конопля, Л.О.Сашкова. – Харків : ХОУНБ, 2019. – 84 с.**

Універсальне довідково-бібліографічне видання «Календар знаменних і пам'ятних дат Харківщини» видається ХОУНБ з 1977 р. Посібник містить фактографічні і бібліографічні відомості про визначні події історії, суспільно-політичного, громадського та культурного життя області, ювілеї уродженців краю та видатних діячів, життя і діяльність яких пов'язана з Харківщиною.

Подаються також інформаційні довідки та бібліографічні списки літератури до пам'ятних та ювілейних дат. У списках рекомендовану літературу розміщено в логічній послідовності.

Посібник містить іменний покажчик до ювілейних та пам'ятних дат Харківщини.

Видання розраховано на бібліотекарів, лекторів, вчителів та усіх читачів, що цікавляться краєзнавством.

Відбір літератури закінчено в серпні 2019 р.

115. **Краєзнавча книга Харківщини 2018 : анот. каталог видань / Упр. культури і туризму Харків. облдержадмін., Харків. обл. універс. наук. б-ка ; уклад.: Н.І.Грайворонська, Л.М.Конопля. – Харків : ХОУНБ, 2019. – 62 с. : іл.**

Анотований каталог інформує читачів про книги краєзнавчого напряму видавництв та поліграфічних підприємств регіону, а також про друковані видання, присвячені Харкову й Харківській області, що вийшли в Україні та надійшли до фонду РЦІ «Харківщина» Харківської обласної універсальної наукової бібліотеки протягом 2018 р. Покажчик є продовженням започаткованої у 2010 р. серії «Краєзнавча книга Харківщини».

У каталозі містяться бібліографічні описи книг та анотації до них (**використані анотації із книг, запропоновані авторами або видавництвом)**, подаються копії обкладинок.

Літературу розміщено відповідно до «Схеми краєзнавчого каталогу ХОУНБ». Окремим розділом представлені видання, що продовжуються, неопубліковані видання ХОУНБ. Для зручності користування до каталогу створено допоміжний апарат («Іменний покажчик», «Алфавітний покажчик назв», «Зміст»).

Видання адресовано фахівцям книговидавничої справи, представникам органів державної влади та управління, керівникам бібліотек, книгарень, працівникам бібліотек і музеїв, краєзнавцям, науковцям, студентам та усім тим, хто цікавиться книжковою продукцією та історією краю.

116. **Міжнародні фестивалі Харкова : огляд. довідка за матеріалами регіон. період. видань та інтернет-ресурсів / Упр. культури і туризму Харків. облдержадмін., Харків. обл. універс. наук. б-ка ; уклад. Н.Ю.Казанцева. – Харків : ХОУНБ, 2019. – 20 с.**

117. **Нові пам’ятники історії та культури Харківської області : огляд. довідка за матеріалами період. видань за 2018 р. та інтернет-ресурсів / Упр. культури і туризму Харків. облдержадмін., Харків. обл. універс. наук. б-ка ; уклад. Н.Ю.Казанцева. – Харків : ХОУНБ, 2019. – 40 с.**

118. **Пам’ятники та меморіальні дошки, встановлені у Харкові та населених пунктах Харківської області на честь героїв АТО у 2019 р. : вип. 4 / Упр. культури і туризму Харків. облдержадмін., Харків. обл. універс. наук. б-ка ; уклад. Н.Ю.Казанцева. – Харків : ХОУНБ, 2019. – 16 с. : фот. – (Нові пам’ятники історії та культури Харківської області).**

До уваги черговий, четвертий випуск оглядової довідки із циклу «Нові пам’ятники історії та культури Харківської області». У її написанні використано матеріали регіональних періодичних видань, що надійшли до фонду ХОУНБ у 2019 р., інтернет-ресурсів та інформація за попередні роки, що не увійшла до відповідних випусків.

Матеріал викладено у хронології відкриття пам’ятних знаків.

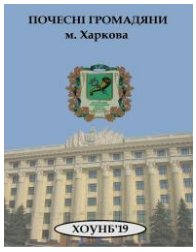

119. **Почесні громадяни м. Харкова, 2019 рік : біогр. довідка / Упр. культури і туризму Харків. облдержадмін., Харків. обл. універс. наук. б-ка ; уклад. Н.І.Грайворонська. – Харків : ХОУНБ, 2019. – 9 с. : фот.**

Відомості про звання «**Почесний громадянин м. Харкова»** та нагородження, інформація про нагороджених у цьому році – Гвоздика Олександра Сергійовича, Караченцева Юрія Івановича, Овчаренка Миколу Миколайовича, Тесленка Сергія Анатолійовича, Черевка Олександра Івановича.

120. **Про культурне співробітництво Харківської області із зарубіжними країнами : інформ. довідка за матеріалами преси та інтернет-ресурсів / Упр. культури і туризму Харків. облдержадмін., Харків. обл. універс. наук. б-ка ; уклад. Н.Ю.Казанцева. – Харків : ХОУНБ, 2019.**

Вип. 1-4.

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

Альбовский Е.А. 18
Антоненко В.П. 75
Антонец Ю.А. 54
Антонов А.Л. 67
Бабенко В.О. 73
Багалій Д.І. 19
Багалій Ю.В. 68
Берзин П.С. 58
Берлин В.Д. 1, 14
Біда А.Г. 98
Бондаренко С. 37
Вакуленко В.К. 54
Вакуленко С.В. 97
Вальд В. 3
Вохмянин В.К. 20, 33, 41
Горбачова Д. 2
Грайворонська Н.І. 115, 119
Гребенюк Т.О. 76
Гринченко Б. (8)
Гриньови Б. і Т. 2
Гриппа А.Ю. 26
Гумецька А. 94, 96
Данилевский Г.П. 77
Дубинський Г.П. (49)
Елизарова В.Н. 78
Ермак Е.М. (102)
Єрмілов В. (7)
Жук Г.П. 79
Завершинський В. 70
Зайцев Б.П. 5
Захаров І.І. 39, 40
Зборовець І.В. 80
Зекцер Д.М. 21
Золотарев В.М. 54
Ірванець О.В. 81
Казанцева Н.Ю. 113, 117, 118, 120
Казыло В.В. 43
Кардиналовська Т.М. 94
Карпов В.П. 23
Квітки, рід (9)
Кениг Л.Е. (11)
Колесников О.В. (103)
Коловрат-Бутенко Ю.А. (100)
Конопля Л.М. 114, 115
Косарев Б. (2, 6)
Лапчинська Н.В. 28
Левченко А. 22
Литвин О.М. (104)
Лосиевский И.Я. 82
Любарский Н. 57
Мазепа І. (4)
Максименко Н.В. 50
Манченко М.Г. 46
Маслійчук В.Л. 4, 26, 59
Мизгіна О. 2
Мірошник В. 39
Мудрак М. 2
Непочатова О.В. 101
Нечитайло Э.Ю. 43
Основьяненко К. (93)
Остроградський М.В. (5)
Павлова Т. 2, 6, 7
Парамонов А.Ф. 8, 9, 20, 22, 23, 26, 29, 30, 33, 41, 55, 56, 67, 69, 73
Петренко Н.В. 101
Пилипенко М. 94, 95, 96
Пилипенко С.В. 10
Підкопай О.М. 47
Плотнік Н.А. 34
Подопригора А. 33
Полях Е.В. 100
Посохов С.І. 5, 12
Потанина И. 99
Прокопова В.Д. 5
Пушкарь-Браунинг В.И. 11
Ракитянська В.Д. (101)
Редін П.О. 97
Риссенберг И.И. 83
Ровчак Л.Б. 28
Салтевський М.В. (105)
Сашкова Л.О. 114
Серебрякова З.Е. (1)
Сідашенко О.І. (106)
Сіренко М. 47

Сковорода Г.С. 84, (92)
Степанець А. 39
Таможніков М. 47
Таранушенко С.А. 70, 71, 72
Фидровская М.Г. 85
Фризман Л.Г. 93
Хітушко О.В. 86
Черняк М.Є. 31, 32
Чечик В. 2, 6
Шевельов Ю. (97)
Шевченко Т.Г. (107)
Шевчук В.М. 105
Шелковий С. 87, 88
Шепітько В.Ю. 105
Широнинцы, герои 20
Штефан Л.В. (112)
Шуйський І.В. 28
Щелкановцева Е.М. 89, 90, 91
Яцына О.А. 66, 74

АЛФАВІТНИЙ ПОКАЖЧИК НАЗВ

Awesome Kharkiv 13
Библиографический указатель опубликованных работ Ю.А.Коловрата-Бутенко 100
Бібліотечна тема на сторінках періодичних видань 113
Богодухівському району – 90 років 36
Борис Гринченко: материалы к истории рода 8
Борис Косарев: 1920-ті роки. Від малярства до теа-кіно-фото 6
Борис Косарев. Харківський модернізм 1915–1931 2
Валентина Дмитрівна Ракитянська (до 70-річчя від дня народження) 101
Василь Єрмілов жде весну 7
Вільча – переселене село 38
Вітряки 70
Вовчанщина: особистості в історії і сучасності 39
Волчанск: время, события, люди 40
Географічні дослідження: історія, сьогодення, перспективи 49
Григорій Сковорода: між Сходом і Заходом «Дух свободы внутрь нас родит»: мудрість Григорія Сковороди у XXI столітті 92
Губернский город Харьков и его обыватели в фотографиях и иллюстрациях 69
Дарующие радость: культура Буд: этапы зарождения, становления, развития 43
Дванадесять 87
Дерев'яна монументальна архітектура Лівобережної України 71
Діємо! Харківський район – 2017 53
Жить для людей – подвиг 79
З.Е. Серебрякова. На пути в Париж 1
Збірка статей з нагоди ювілею 80
Збірник віршів 75
Звід пам'яток історії та культури України: Харківська область. м. Куп'янськ і Куп'янський район 42
Здобутки та ілюзії. Освітні ініціативи на Лівобережній та Слобідській Україні другої половини XVIII – початку XIX ст. 59
Земля лелеча 76
История Харьковского полка: 11 Драгунский Харьковский Её Императорского Высочества Великой княгини Александры Петровны 18
История Чугуевского полка 22
Іван Мазепа і Слобідська Україна 4
Ізраїльський Змій 84
Ізюмщина: краєзнавчий нарис від давнини до сучасності: (до 95-ї річниці заснування Ізюмського району) 37
Іскри думок 95
Історія роду Квіток 9
Історія селища Манченки. Люди. Події. Факти : Кн. 1-2 46
Історія Слободської України 19
Как последняя вспышка 82
Календар знаменних і пам'ятних дат Харківщини на 2020 рік 114

Каталог книжного собрания профессора Ермака Евгения Михайловича (1938–2008) 102
Кениг Леопольд Егорович. 1821–1903 11
Книга Пам’яті України. Харківська область. Переможці. Т. 3 24
Книга Пам’яті України. Харківська область. Переможці. Т. 4 25
Книга переписная казаков, из черкас работников, дворовых людей, пушкарей, сотников и ротмистров Слободского Харьковского полка, освобожденных от подушного оклада г. Харькова и уезда, 1742 год 26
Когда ты со мной… (Современная сказка для взрослых). Ч. 1 89
Когда ты со мной… (Современная сказка для взрослых). Ч. 2 90
Когда ты со мной… (Современная сказка для взрослых). Ч. 3 91
Колесников Олександр Володимирович 103
Коломацька ОТГ. Рік після об’єднання 44
Коломацький район. 25 років. 1993–2018 45
Короленківські читання 2017. «Бібліотеки, архіви, музеї: динамічний розвиток і пошук нових форматів». Ч. 1 63
Короленківські читання 2017. «Бібліотеки, архіви, музеї: динамічний розвиток і пошук нових форматів». Ч. 2 64
Коротыч – ключ к Харькову. Август 1943 г. 29
Краєзнавча книга Харківщини 2018 115
Краєзнавчі шляхи Слобожанщини 15
Кузнецы российского шовинизма 66
Левова доля 88
Литвин Олег Миколайович 104
Лицарі Дикого Поля. Плугом і мушкетом 27
Мерефа родом із легенди 47
Михайло Васильович Остроградський в оцінках сучасників та нащадків 5
Михайло Васильович Салтевський – видатний криміналіст минулого та сучасності (1917–2009) 105
Міжнародні фестивалі Харкова 116
Музей місцевого самоврядування Харківщини 65
Національна книга пам’яті жертв голодомору 1932–1933 років в Україні. Харківська область 28
Не весь Харьков… 14
Невідступне минуле. З продовженням, написаним доньками Тетяни Асею і Мірталою. Від темряви до світла 94
Нові пам’ятники історії та культури Харківської області 117
Обращение 83
Організація екологічного туризму на території сільської місцевості 16
Останній бій Урус-шайтана 3
Остроумный Основьяненко 93
Охорона довкілля 50
Пам’ятники та меморіальні дошки, встановлені у Харкові та населених пунктах Харківської області на честь героїв АТО у 2019 р. 118
Переписные книги города Харькова 1667, 1669 гг. 30
Почесні громадяни м. Харкова, 2019 рік 119

Православные храмы и монастыри Харьковской губернии. 1681–1917 56
Про культурне співробітництво Харківської області із зарубіжними країнами 120
Птах Україна 86
Реабілітовані історією. Харківська область : кн. 3. Ч. 1 31
Реабілітовані історією. Харківська область : кн. 3. Ч. 2 32
Сады и парки Харьковской губернии 67
Сборник научных статей. Вып. 5 51
Сборник творческих научных юннатских работ. Вып. 2 52
Сідашенко Олександр Іванович 106
Слобідська Україна й Харків у долях українських літераторів. Літературна скарбниця Харківщини 98
Слобожане 77
Соколово: забытые герои. Март 1943 41
Спадщина університету: Історія. Освіта. Наука. Культура. Особистість. І наук.-іст. конф. 60
Спадщина університету: Історія. Освіта. Наука. Культура. Особистість. ІІ наук.-іст. конф. 61
Спадщина університету: Історія. Освіта. Наука. Культура. Особистість. ІІІ наук.-іст. конф. 62
Спалахи пам'яті. Харків в об'єктиві Юрія Багалія 68
Старі хати Харкова 72
Старовинний Харків: історія, житло, архітектура 74
Твори Т.Г.Шевченка у фондах Харківської державної наукової бібліотеки ім. В.Г.Короленка 107
Тисячі в одиницях 10
Традиційна родинно-обрядова культура в сучасному суспільстві 34
Традиційне народне вбрання Харківщини 35
Труды сотрудников Национального аэрокосмического университета им. Н.Е.Жуковского «Харьковский авиационный институт». 2007–2013 гг. Ч. 1 108
Труды сотрудников Национального аэрокосмического университета им. Н.Е.Жуковского «Харьковский авиационный институт». 2007–2013 гг. Ч. 2 109
Труды сотрудников Национального аэрокосмического университета им. Н.Е.Жуковского «Харьковский авиационный институт». 2007–2013 гг. Ч. 3 110
Туристичне обслуговування осіб з інвалідністю 17
Україна у фотографіях першої третини ХХ ст. 73
Участь євреїв в боях на всіх фронтах Другої світової війни 21
Фуэте на Бурсацком спуске 99
Харків 1938: антиутопія 81
Харківський історіографічний збірник 12
Харьков. Освобожденный навсегда. Август 1943 г. 33
Харьковская Крестовоздвиженская (Мироносицкая) церковь 1783–1908 гг. 57
Харьковская старина : из воспоминаний старожила 23
Харьковская школа уголовного права (1804–1919) 58
Храмы моей родины 55
Шевченківський район. Підсумки та пріоритети соціального та економічного розвитку 48

Шевченкознавство у працях викладачів та вихованців Харківського національного університету ім. В.Н.Каразіна (40-ві роки XIX – початок XXI ст.) 111
Широнинцы: подвиг без цензуры. Март 1943 20
Шлях до себе 96
Штефан Людмила Володимирівна 112
«Южкабель»: вчера, сегодня, завтра 54
Юрій Шевельов: учений-гуманітарій, дослідник української мови і літератури 97
Я скрипку слышала вдали… 85
…Я теперь иначе вижу жизнь 78

ЗМІСТ

Харківська область в цілому. 3
Видатні діячі і край 3
Краєзнавство 7
Краєзнавчий туризм 7
Історія краю 9
Етнографія краю 15
Історія міст і сіл області 16
Природа краю. 19
Народне господарство краю 21
Релігія 22
Освіта в краї 23
Культура краю. 25
Мистецтво 27
Твори письменників Харківщини 30
Література про письменників 34
Твори письменників української діаспори 35
Література про письменників української діаспори 36
Край в літературних творах 37
Бібліографічні покажчики 38
Видання регіонального центру інформації «Харківщина» ХОУНБ 42
Іменний покажчик 44
Алфавітний покажчик назв 46